

Suosittelusten vaikuttavuus 2022

2. toimikunta

johtavat tuloksellisuustarkastajat Aija Kaartinen ja Liisa Kähkönen
sekä kaupunkitarkastajat Juuli Mikkonen, Tarja Palomäki, Hanna Parkkonen,
Kalle Puttonen ja Elina Vismanen

Sisällys

1	Arvioinnin taustatiedot.....	3
1.1	Arvioinnin tavoite ja laajuus.....	3
1.2	Arvioinnin kohde ja taustatiedot	3
1.3	Arviointikysymykset ja -kriteerit	4
1.4	Arvioinnin aineistot ja menetelmät.....	5
2	Havainnot	6
2.1	Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima seniorikeskuksissa.....	6
2.2	Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima varhaiskasvatuksessa	10
2.3	Toisen asteen opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen	21
2.4	Aikuisten pääsy varhaisen vaiheen mielenterveyspalveluihin	27
2.5	Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut lapsiperheiden tukena	33
2.6	Omaishoitajien jaksamista tukevat palvelut perhe- ja sosiaalipalveluissa	39
2.7	Vuoden 2020 suositusten vaikuttavuuden arviointi	45
3	Yhteenveto suositusten vaikuttavuudesta	47
4	Johtopäätökset.....	52

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

1 ARVIOINNIN TAUSTATIEDOT

1.1 Arvioinnin tavoite ja laajuus

Tavoitteena oli arvioida, mihin toimenpiteisiin keskushallinto ja toimialat ovat ryhtyneet tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksessa esittämien suositusten ja toteamusten johdosta sekä mikä vaikutus toimenpiteillä on ollut. Arviointi koskee tarkastuslautakunnan 2. toimikunnan vastuualueisiin liittyviä suosituksia. 1. toimikunnan suositusten vaikuttavuudesta on laadittu erillinen muistio.

1.2 Arvioinnin kohde ja taustatiedot

Arvioinnin kohteena olivat tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten johdosta toteutetut toimenpiteet ja näiden toimenpiteiden aikaansaamat vaikutukset.

Tarkastuslautakunta on vakiintuneen käytännön mukaisesti tehnyt esittämiensä suositusten jälkiseurantaa ja raportoinut siitä arviointikertomuksessaan. Menettelystä on muodostunut käytäntö suurten kaupunkien tarkastuslautakuntien kohdalla. Touku-kuussa 2015 voimaan astuneen kuntalain (410/2015) perusteluissa on todettu, että ”tarkastuslautakunnan olisi hyvä seurata jälkikäteen arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten perusteella toteutettuja toimenpiteitä.”¹ Jälkiseurantaa ei siis ole kirjattu lakiin, mutta sitä suositellaan lain perusteluissa.

Tarkastuslautakunta on Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaisesti pyytänyt vuosittain arviointikertomuksen valmistuttua kaupunginhallitukselta ja tarpeelliseksi katsomiltaan lauta- ja johtokunnilta lausunnot arviointikertomuksessa esittämistään suosituksista. Lausunnot on toimitettu valtuustolle tiedoksi. Lisäksi valtuusto on merkittänyt arviointikertomuksen ja siihen annetut lausunnot tiedoksi ja päättänyt kehottaa kaupunginhallitusta antamaan vuoden loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta.

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi tarkastuslautakunnan vuotta 2022 käsittelevän arviointikertomuksen ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianosaisten lauta- ja johtokuntien lausunnot kokouksessaan 21.6.2023. Samalla valtuusto kehotti kaupunginhallitusta antamaan joulukuun loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta. Kaupunginhallituksen selvityksen valtuusto on merkinnyt tiedoksi kokouksessaan 13.12.2023.

¹ HE 268/2014 vp.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Suosittelusten vaikuttavuuden arviointi suoritetaan puolentoista vuoden viiveellä siten, että syksyllä 2024 arvioidaan huhtikuussa 2023 annettujen, vuoden 2022 arviointikertomuksen suositusten vaikuttavuutta. Menettelyllä pyritään varmistamaan, että keskushallinnolla ja toimialoilla on riittävästi aikaa ryhtyä toimenpiteisiin arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten johdosta.

Vuoden 2022 arviointikertomuksessa käsiteltiin yhteensä 17 aihetta. Niistä seitsemässä oli tarkastuslautakunnan 2. toimikunnan vastuualueisiin liittyviä suosituksia. Aiheisiin liittyviä suosituksia annettiin 32.

Taulukossa 1 on esitetty arvioitavien suositusten määrä aiheittain.

Taulukko 1. Arviointiaiheet 2022 ja niissä esitettyjen suositusten määrä, 2. toimikunta

Arviointiaihe	Suosittelusten määrä
Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima seniorikeskuksissa	4
Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima varhaiskasvatuksessa	8
Toisen asteen opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen	5
Aikuisten pääsy varhaisen vaiheen mielenterveyspalveluihin	5
Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut lapsiperheiden tukena	4
Omaishoitajien jaksamista tukevat palvelut perhe- ja sosiaalipalveluissa	5
Suosittelusten vaikuttavuus	1
Yhteensä	32

1.3 Arviointikysymykset ja -kriteerit

Suosittelusten arviointi tehtiin pääkysymyksen ja kahden osakysymyksen avulla. Toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia tarkasteltiin neliportaisella arviointiasteikolla.

Pääkysymys:

Mitä vaikutuksia tarkastuslautakunnan esittämillä suosituksilla on ollut?

Osakysymykset:

1. Mihin tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esittämien suositusten mukaisiin toimenpiteisiin keskushallinto ja toimialat ovat ryhtyneet?
2. Mitä vaikutuksia suosituksen mukaisilla toimenpiteillä on ollut?

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Toimenpiteiden ja vaikutusten toteutumista arvioidaan seuraavasti:

	Toimenpiteet	Vaikutukset
😊 Toteutuu täysin	Kaikkiin suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty.	Vaikutukset ovat olleet myönteisiä.
😐 Toteutuu osittain	Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty osittain.	Vaikutuksia ei ole vielä havaittavissa.
😞 Ei toteudu lainkaan	Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.	Vaikutuksia ei ole voinut olla, koska toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.
⊖ Tietoa asiasta ei ole saatavilla	Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista toimenpiteiden arvioimista.	Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista vaikutusten arvioimista.

1.4 Arvioinnin aineistot ja menetelmät

Arviointi suoritettiin lähettämällä sähköpostitiedustelu asianomaisen toimialan tai palvelukokonaisuuden johdolle tai muille tahoille. Tarkemmat tiedot vastaajista ilmenevät lähdeluettelosta. Lisäksi perehdyttiin kaupunginhallituksen ja kasvat- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan tarkastuslautakunnalle toukokuussa 2023 antamiin lausuntoihin ja kaupunginhallituksen valtuustolle joulukuussa 2023 antamaan selvitykseen arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Tiedusteluissa pyydettiin vähintäänkin vastausta seuraaviin kysymyksiin:

- Mihin suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty?
- Mitä vaikutuksia toimenpiteillä on ollut ao. toimintoon?

Lisäksi kaikki tiedustelut sisälsivät myös tarkentavia kysymyksiä, joilla varmistettiin riittävien vastausten saaminen suositusten sisältämistä asioista. Lomakkeeseen oli merkitty ne tarkastuslautakunnan esittämät suositukset, joihin liittyen vastauksia pyydettiin.

Seuraavissa luvuissa on esitetty tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2022 käsittelemät arviointiaiheet ja niissä esitetyt suositukset. Jokaisen suosituksen kohdalla on esitetty tiivistetysti hallintokuntien antamat vastaukset tarkastusviraston loppuvuodesta 2024 tekemiin tiedusteluihin ja valmistelijan sen perusteella tekemät johtopäätökset. Jokainen suositus on arvioitu käyttäen edellä mainittua neliportaista asteikkoa ja arvioinnin johtopäätös on esitetty arviointikriteerin osalta erikseen tekstin viereen merkityllä hymynaama-kuviolla.

2 HAVAINNOT

2.1 Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima seniorikeskuksissa

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee varmistaa, että lakisääteinen henkilöstömitoitus toteutuu kaupungin kaikissa seniorikeskusten yksiköissä ja osastoissa.***

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 25.11.2024

Lakisääteinen henkilöstömitoitus on toteutunut pääsääntöisesti kaupungin seniorikeskuksissa. Toteutunut keskimääräinen välittömän työajan henkilöstömitoitus on ollut kaupungin seniorikeskuksissa 0,68 (työntekijää asiakasta kohden). Tukipalveluiden määrää on lisätty henkilömitoituksen toteutumiseksi. Tukitoimia lisäämällä hoito-henkilökunnan välitön työpanos on kohdistunut asiakastyöhön.

Seniorikeskuksiin on perustettu myös uusia vakansseja, jotta nykyiseen mitoitussvanteeseen päästäisiin. Kaupunki on niin ikään tehnyt kansainvälistä rekrytointia sekä kehittänyt Titania-työvuorojärjestelmää. Titania-työvuorojärjestelmän kehittäminen on mahdollistanut muun muassa henkilömitoituksen reaaliaikaisen seurannan. Lisäksi vuonna 2023 tehtiin lähihoitajien ja hoiva-avustajien yhteisrekrytointeja.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on ryhtynyt suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin, mutta lakisääteinen henkilöstömitoitus ei ole vielä toteutunut kaikissa seniorikeskusten yksiköissä ja osastoissa.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Hallituksen esityksen mukaisesti 1.1.2025 alkaen henkilöstömitoitukseksi määritellään 0,6 työntekijää asiakasta kohden. Tämä helpottaa henkilömitoituksen toteutumista kaupungin seniorikeskuksissa ja vähentää rekrytointitarvetta. Lisäksi henkilöstömitoituksen seuranta on parantunut.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee kehittää seniorikeskusten sijaisjärjestelyitä.***

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 25.11.2024

Vuonna 2023 seniorikeskuksien sijaisjärjestelyistä tehtiin erillinen selvitys, minkä perusteella sijaisten määrää tasattiin eri seniorikeskuksien välillä. Sijaisten hankinnan toimintamallia on myös yhdenmukaistettu ja tämä malli on mahdollistanut, että lähes kaikissa tilanteissa lakisääteisen henkilömitoituksen toteutuminen on pystytty turvaamaan. Sijaisjärjestelyiden kehittämisessä on tehty tiivistä yhteistyötä myös Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n kanssa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on ryhtynyt suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Yhdenmukaistetun toimintamallin avulla pystytään tasaamaan henkilöstöresursseja aikaisempaa paremmin ja tarjoamaan tasalaatuisempaa palvelua.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee jatkaa toimenpiteitä työhyvinvoinnin sekä pito- ja vetovoiman parantamiseksi seniorikeskuksissa.***

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 25.11.2024

Seniorikeskukset ovat järjestäneet useita henkilötilaisuuksia, joissa on käsitelty henkilöstön työhyvinvointia sekä pito- ja vetovoimaan liittyviä asioita. Tilaisuuksiin on osallistunut yli tuhat työntekijää. Henkilötilaisuuksien lisäksi seniorikeskukset ovat aloittaneet yhteisien kyselytuntien pitämisen. Kyselytunneilla on käsitelty aiheita, jotka ovat nousseet henkilöstön tarpeista ja toiveista. Kyselytunnit ovat olleet avoimia koko seniorikeskusten henkilöstölle ja niitä pidetään kerran kuukaudessa pois lukien kesäkuukaudet. Vuonna 2024 on järjestetty myös epävirallisempia johtajien tilaisuuksia jokaisessa seniorikeskuksessa ja palvelutalossa. Tilaisuuksia on järjestetty vähintään kuusi kertaa vuodessa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Toimiala on ryhtynyt suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Seniorikeskuksien Kunta10-tulokset ovat pääosin parantuneet vuodesta 2022 vuoteen 2024.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Kaupunginkanslian tulee selvittää, ovatko Helsingin kaupungin tarjoamat henkilöstöedut kilpailukykyisiä hyvinvointialueisiin ja muihin seniorikeskusten kanssa työvoimasta kilpaileviin työnantajiin verrattuna.***

Kaupunginkanslian selvitys 2.12.2024

Henkilöstöedut tarjotaan koko kaupungin henkilöstölle samoin periaattein. Henkilöstöetujen kokonaisuutta on viime vuosina arvioitu ja kehitetty muun muassa saatujen palautteiden pohjalta yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa. Niitä kehitetään myös vuodelle 2025. Henkilöstöetujen kehittämisen kärkinä ovat henkilöstön sitoutumisen, saatavuuden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Helsingin kaupungilla on laajat ja kilpailukykyiset henkilöstöedut. Vuonna 2024 liikunta- ja kulttuurietu oli enintään 200 euroa ja työsuhdematkalippuetu tai vaihtoehtoisesti tuki polkupyörän hankintaan oli enintään 300 euroa henkilöä kohden. Lisäksi Helsingin kaupungin etuihin kuuluivat kaupunkipyöräetu, lounasetu, merkkipäivälahjat ja huomionosoitukset, kaupunkiyhteiset henkilöstökerhot, henkilöstökassa rahasioiden hoitamista varten sekä oma saari virkistyskäyttöön.

Hyvinvointialueilta löytyy vastaavia digitaalisesti jaettavia liikunta- ja kulttuuri- tai työsuhdematkalippuetuja kuin Helsingin kaupungilla. Sisällöt ja euromäärät vaihtelevat kaupunginkanslian tiedossa olevilla hyvinvointialueilla 100–400 euron välillä henkilöä kohden vuodessa. Lisäksi osalla hyvinvointialueita on käytössä hyvinvointietu. Hyvinvointietu voidaan maksaa työnantajan määrittelemiä hyvinvointi- ja terveyspalveluita, kuten hierontaa, fysioterapiaa, hammaslääkäri- ja erikoislääkäripalveluja.² Tätä etua ei ollut vielä vuonna 2024 Helsingin kaupungilla, koska tuolloin nähtiin keskeisenä toimenpiteenä vakiinnuttaa toivottu liikunta- ja kulttuurietu osaksi henkilöstöetuvalikoimaa. Hyvinvointietu otetaan käyttöön Helsingin kaupungilla vuonna 2025. Samana vuonna tuki polkupyörän hankintaan muutetaan verottajan tarkoittamaan polkupyöräetuun.

² Esimerkit palveluista, joihin hyvinvointietua voi käyttää, on katsottu arviointiin lähteestä Helsingin kaupungin intranet, Kaupunki, Henkilöstöedut, Hyvinvointietu. Luettu 19.12.2024.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Helsingin kaupungin henkilöstöedut ovat kilpailukykyiset erityisesti verrattuna lähihyvinvointialueisiin ja HUSiin. Hyvinvointialueilla on muutosohjelmissa myös leikattu henkilöstöetuja tai niihin on suunnitteilla leikkauksia. Kanslialla ei ole erillistä vertailutietoa henkilöstöeduista seniorikeskusten osalta, muihin seniorikeskusten kanssa työvoimasta kilpaileviin työnantajiin verrattuna. mutta niiden arvioidaan niiden olevan samassa linjassa hyvinvointialueiden ja HUSin etujen kanssa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kaupunginkanslia on selvittänyt Helsingin tarjoamien henkilöstöetujen kilpailukykyisyyden tarkastuslautakunnan suositusten mukaisesti. Erillistä vertailua seniorikeskusten henkilöstöetujen osalta ei ole tehty, mutta arvion mukaan ne ovat samassa linjassa HUSin ja hyvinvointialueiden etujen kanssa.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Selvityksen perusteella Helsingin tarjoamat liikunta- ja kulttuuri- ja työsuhdematkalipuedut ovat kilpailukykyisiä verrattuna lähihyvinvointialueisiin ja HUSiin. Osassa hyvinvointialueita käytössä oleva hyvinvointietu otetaan käyttöön Helsingissä vuonna 2025.

Johtopäätökset: Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima seniorikeskuksissa

Seniorikeskuksien lakisääteisen henkilömitoitus ei ole aina toteutunut kaupungin kaikissa seniorikeskuksien yksiköissä ja osastoissa. Lakisääteiseen henkilöstömitoitukseen on kuitenkin pääosin päästy. Toimiala on jatkanut toimenpiteitä työhyvinvoinnin sekä pito- ja vetovoiman parantamiseksi. Seniorikeskuksien sijaisjärjestelyitä on myös kehitetty. Kaupunginkanslia on puolestaan selvittänyt ovatko kaupungin tarjoamat henkilöstöedut kilpailukykyisiä muihin toimijoihin verrattuna. Vertailua ei ole kuitenkaan tehty yksityisen sektorin toimijoihin.

2.2 Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima varhaiskasvatuksessa

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Kaupunginkanslian ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa palkkakehitysohjelman toteuttamista työvoimapulasta kärsivissä ammattiryhmissä.***

Kaupunginkanslian selvitys 29.11.2024

Vuoden 2023 palkkakehitysohjelmassa huomioitiin korotukset varhaiskasvatuksen lastenhoitajille sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajille ja kiertäville erityisopettajille. Vuonna 2024 palkankorotuksia saivat varhaiskasvatuksen opettajat, varhaiskasvatuksen S2-opettajat, varhaiskasvatuksen sosionomit, varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja kiertävät varhaiskasvatuksen erityisopettajat. Korotusten seurauksena lähes 3 000 varhaiskasvatuksen työntekijän palkka nousi 164 euroa. Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien korotus sisälsi myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle myönnetyn lisärahoituksen.³ Kesällä 2024 kaikille toimialoille kohdennettiin myös työehtosopimuksen mukaiset järjestelyerät, jotka kasvatuksen ja koulutuksen toimiala neuvotteli ja kohdensi toimialalla substanssitehtävien osalta. Vuoden 2024 palkankorotuksilla on erityisesti varmistettu sitä, että varhaiskasvatuksen opetustehtävien palkat on saatu kilpailukykyiselle tasolle verrokkikuntiin nähden. Kaupunginkanslia ei ole toteuttanut uusia selkeästi varhaiskasvatuksen palkkakehitykseen kohdistuvia toimenpiteitä yllä mainittujen jälkeen. Vuoden 2025 palkkakehitysohjelman valmistelu oli tätä selvitystä laatiessa vielä kesken.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 10.12.2024

Varhaiskasvatuksen palkkausta on kehitetty systemaattisesti eri henkilöstöryhmät huomioiden sekä järjestelmäkorotuksin että kaupungin omassa palkkakehitysohjelmassa. Varhaiskasvatuksen palkkoja on saatu korotettua kaikkien järjestelyerä- ja palkkakehitysohjelmakorotusten yhteydessä vuosina 2017–2024. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajien ja opettajien ohella muidenkin varhaiskasvatuksessa työskentelevien henkilöstöryhmien palkkoihin on tehty järjestelyeriin tai palkkakehitysohjelmiin liittyviä korotuksia. Tällaisia henkilöstöryhmiä ovat esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettajat, sosionomit, erityisavustajat ja päiväkotien johtajat ja varajohtajat.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajien ja varhaiskasvatuksen opettajien tehtäväkohtaisen palkan kehitys vuosina 2022–2024 on esitetty taulukossa 2.

³ Helsingin kaupungin intranet, Kaupunki, Kaupungin uutiset, Palkkakehitysohjelma nostaa yli 4 500 henkilön palkkaa – painotukset varhaiskasvatukseen ja sosiaalityöhön. Julkaistu 28.2.2024, luettu 7.11.2024.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Taulukko 2. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan ja varhaiskasvatuksen opettajan tehtäväkohtainen palkka Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla 2022–2024, €/kk.

	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, €/kk	Varhaiskasvatuksen opettaja, €/kk
Maaliskuu 2022	2 227,93	2 698,81
Huhtikuu 2023	2 335,30	2 794,08
Tammikuu 2024	2 390,18	2 900,52
Heinäkuu 2024	2 493,94	3 139,29

Koska henkilöstön veto- ja pitovoima koostuu monesta eri asiasta, on vaikea todentaa juuri palkankorotusten vaikutuksia. Hakemusten määrät lastenhoitajan ja varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin ovat kasvaneet vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Erityisopettajien hakemukset ovat kuitenkin vähentyneet.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kaupunginkanslia ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on jatkanut palkkakehitysohjelman toteuttamista työvoimapulasta kärsivissä varhaiskasvatuksen ammattiryhmissä tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisesti.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Pelkän palkan vaikutusta henkilöstön veto- ja pitovoimaan on vaikea todentaa, mutta lastenhoitajan ja varhaiskasvatuksen opettajan tehtävien hakemusten määrien kasvu viittaa siihen, että palkan nostolla on ollut myönteistä vaikutusta.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Kaupunginkanslian ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee tehostaa edunvalvontaa valtion suuntaan varhaiskasvatusalan riittävien opiskelupaikkojen turvaamiseksi.***

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Kaupunginkanslia toteaa kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 antamassa selvityksessä, että varhaiskasvatuksen koulutuksen aloituspaikkojen lisääminen on yksi varhaiskasvatukselle laaditun edunvalvontasuunnitelmaan tavoitteista. Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden koordinaatioryhmän työn arviointiraportin mukaan tavoite aloituspaikkojen lisäämisestä tuli osaksi pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaa osin sen ansiosta, että kaupunki nosti teeman esiin hallitusohjelmavaikuttamisessa.⁴ Kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 antaman selvityksen mukaan edunvalvontaa jatkettiin syyskaudella 2023 tapaamisissa ministeriön ja muiden sidosryhmien edustajien kanssa. Tavoitteiden edistymistä seurattiin muun muassa ajalla 15.2.2022–15.2.2024 toimineessa⁵ varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden koordinaatioryhmässä.

Kaupunginkanslian selvitys 3.12.2024

Henkilöstön saatavuuden edunvalvontaa on vahvistettu. Henkilöstön saatavuuden ohjelmaryhmä perustettiin kaupunkistrategian puoliväliarvioinnin jälkeen kesäkuussa 2023. Vuonna 2024 kaupunginkanslian edunvalvonta-asiantuntija ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ovat tehneet tiiviisti yhteistyötä edunvalvonta-asioissa. Varhaiskasvatuksen osalta vaikuttamistyötä on jatkettu. Helsingin tavoitteita on tuotu esiin johdon tapaamisissa ja lisäksi on muun muassa laadittu kaupungin vaikuttamistavoitteet syksyn 2024 budjettiriiheen. Erityisesti asiaa on edistetty osana valtion ja kaupunkien strategista allianssia yhdessä kuuden suurimman kaupungin kanssa.

Valtio ja kaupungit ovat yhteisesti tunnistaneet seuraavat ratkaisuehdotukset varhaiskasvatusalan riittävien opiskelupaikkojen turvaamiseksi:

- Koulutuspaikkojen lisääminen ja tutkintotavoitteiden nostaminen hallitusohjelman linjausten suuntaisesti.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen kehittämisohjelman käynnistäminen. Ohjelmassa kokeillaan tilauskoulutusmallia kaupungeissa jo työskenteleville lastenhoitajille.
- Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävänkuvan selkeyttäminen.
- Jatkuvan työvoiman välityksen mallin käynnistäminen kaupunkien TE-palveluissa. Mallissa osajia "polutetaan" alalle yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa.
- Kansainvälisen rekrytointikampanjan käynnistäminen. Kampanjalla edistetään kansainvälisten osaajien saamista alalle.

⁴ Monialaisella yhteistyöllä vaikuttavuutta varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden edistämiseen. Pormestarin asettaman varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden koordinaatioryhmän työn arviointi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 2024, 17.

⁵ Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden koordinaatioryhmän toiminta-aika on saatu lähteestä "Monialaisella yhteistyöllä vaikuttavuutta varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden edistämiseen. Pormestarin asettaman varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden koordinaatioryhmän työn arviointi." Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 2024, 3.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Syksyn 2024 budjettiriihessä varhaiskasvatuksen tilauskoulutusmalliin saatiin myös valtion rahoitus, koska hallitus päätti käynnistää varhaiskasvatuksen henkilöstön kehittämishojelman. Ohjelmassa kehitetään ja pilotoidaan tilauskoulutusmalli kaupunkien varhaiskasvatuksen alan työntekijöiden kouluttamiseksi varhaiskasvatuksen opettajiksi tai sosionomeiksi. Ohjelmalle esitettiin kuuden miljoonan euron rahoitusta vuosittain seitsemän vuoden ajan. Tilauskoulutuksen sekä muiden edellä mainittujen ratkaisuehdotusten toimeenpano on valmisteilla. Helsingin kaupunki (Stadin AO) on saanut järjestämisluvan lastenhoitajien kouluttamiseksi.

Aktiivisen edunvalvonnan tuloksena varhaiskasvatuksen opettajien koulutukseen on saatu lisää aloituspaikkoja pääkaupunkiseudulle. Kanslian selvityksen mukaan edunvalvontatoimenpiteitä tulee kuitenkin määrätietoisesti jatkaa, sillä varhaiskasvatuksen osajien tarve tulee pysymään korkealla tasolla jatkossakin erityisesti Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 10.12.2024

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala viittaa selvityksessään samaan kuuden suurimman kaupungin ja hallituksen yhteistyöallianssiin ja sen puitteissa tunnistettuihin ratkaisuehdotuksiin varhaiskasvatuksen työvoimapulaan kuin Kansliakin omassa selvityksessään. Ehdotetuilla toimenpiteillä on tarkoitus vastata kaupunkien 8 000 korkeakoulutetun varhaiskasvatusalan osaajan tarpeeseen vuoteen 2032 mennessä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvityksessä mainitaan myös varhaiskasvatuksen henkilöstön kehittämishojelma ja siihen sisältyvä tilauskoulutusmalli sekä varhaiskasvatuksen opettajien koulutuksen aloituspaikkojen lisäys.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kaupunginkanslia ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ovat toimineet tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisesti.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Edunvalvontatoimenpiteillä on saatu lisää varhaiskasvatusalan koulutuksen aloituspaikkoja.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee ottaa varhaiskasvatuksessa entistä paremmin huomioon henkilöstön näkemykset päätettäessä siitä, mitä työoloja parantavia toimenpiteitä työyhteisötasolla tehdään.***

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Kaupunginhallituksen selvityksessä kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 todetaan, että toimialalla on toteutettu useita toimenpiteitä, joilla varhaiskasvatuksen henkilöstön näkemykset työoloja parantavista toimista huomioidaan aiempaa suunnitelmallisemmin. Esimerkiksi syksyllä 2023 toimialan henkilöstöä ja esihenkilöitä on kuultu johtamisrakenteen arvioinnista ja kehittämisestä ja varhaiskasvatusalueilla järjestettiin keskustelutilaisuudet henkilöstölle työoloja parantavista toimista. Toimialan henkilöstön ja esihenkilöiden näkemyksiä hyödynnetään työhyvinvointisuunnitelmassa 2024. Toimialan yhteistoimintarakenteiden toimivuutta ja arjen yhteistoimintaa arvioidaan vuosina 2023–2024.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 19.12.2024

Varhaiskasvatusyksiköissä on vuodessa kaksi kehittämispäivää. Yksiköissä, jotka ovat kohdennetun yksikkötuen piirissä, on mahdollisuus neljään kehittämispäivään, joihin voi saada tukea HR-palveluista ja pedagogisilta asiantuntijoilta. YT-fooruumeissa on keskitytty työrauhaan ja työhyvinvointiin. Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osallisuussuunnitelma ja vahvistettu osallisuutta alueilla ja varhaiskasvatusyksiköissä. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus ilmaista kehittämisnäkemyksiään varhaiskasvatusjohtajalle ja aluepäälliköille ”Mitä meille kuuluu” -kierroksilla, joita on järjestetty keväällä ja syksyllä.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisesti jatkanut henkilöstön näkemysten kuulemista päätettäessä työoloja parantavista toimenpiteistä.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Henkilöstön näkemysten huomiointi on jatkuvaa työtä, ja vaikutukset näkyvät vähitellen. Selvityksen mukaan henkilöstön työhyvinvoinnissa on havaittavissa parannusta, mikä viittaa toimenpiteillä olleen myönteistä vaikutusta. Syksyn 2024 Kunta10-kyseilyn tulosten mukaan henkilöstön työstressi ja työkuorma on vähentynyt, työnantajan vaihtoaikeet vähentyneet ja työnantajan suositteluinen on lisääntynyt. Myös johtamisen tulokset ovat parantuneet.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa johtamisen kehittämistä varhaiskasvatuksessa.***

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan tarkastuslautakunnalle 23.5.2023 antaman lausunnon mukaan varhaiskasvatuksen johtamista kehitetään osana toimialan johtaminen 2030 työtä. Päiväkodin johtajien esihenkilötyötä kehitetään päiväkodin varajohtajamallilla sekä kohdennetun työyhteisötuen avulla. Kaupunginhallituksen selvityksessä kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 todetaan, että toimiala jatkaa varhaiskasvatuksen johtamisrakenteiden arviointia ja kehittämistä vuosina 2023–2024.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 10.12.2024

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on jatkanut varhaiskasvatuksen johtamisrakenteiden arviointia ja kehittämistä vuosina 2023–2024. Vuonna 2024 alkaneen apulaishohtajapilotin avulla on vahvistettu pilottiyksiköiden johtamisrakennetta tavoitteena parantaa työyhteisön työhyvinvointia sekä pedagogiikan johtamista. Pilotin pohjalta suunnitellaan malli, jonka avulla toimintamallia pystytään laajentamaan tulevien vuosien aikana varhaiskasvatuksessa. Varajohtajamalli on käytössä ja kohdennetun työyhteisötuen avulla voidaan tukea myös esihenkilötyötä ja johtamista.

Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa kehitettiin vuonna 2023 johtamisrakenteita ottamalla huomioon kriteeristössä ruotsinkielisen palveluverkon erityispiirre, jossa yhdellä päiväkodin johtajalla on useita toimipaikkoja. Tämä lisäsi varajohtajien aikaa johtamistehtäviin ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa. Keväällä 2024 tehtiin väliarviointi päiväkodin johtajille ja varajohtajille, minkä mukaan johtamisrakenteiden kehittäminen oli lisännyt esihenkilöiden työhyvinvointia, mahdollistanut paremmin jaettua johtajuutta, lisännyt aikaa pedagogiikan johtamiseen ja mahdollistanut läsnäoloa sekä henkilöstön ohjausta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan operatiivinen johtamisrakennemuutos astuu voimaan 1.1.2025 ja valmistelu on käynnistynyt vuonna 2024. Muutoksen tavoitteena on kehittää johtamisrakenteita tukemaan ”Koulutus 2030” -tavoitteiden toteutumista muun muassa niin, että johtamisrakenteet tukevat lähellä johtamista. Samalla selkeytetään suurpiirirakennetta ja aluetason johtamista sekä vahvistetaan palvelu- ja tilaverkon kokonaisuuden johtamista. Suomenkielisen varhaiskasvatuksen kahdessa suurpiirissä otetaan käyttöön aluepäällikön työpariksi apulaispäällikkö. Lisäksi perustetaan uusi ”varhaiskasvatuksen tukipalvelut” -niminen palvelu.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on jatkanut johtamisen kehittämistä vuosina 2023–2024 tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisesti.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Johtamisen kehittämisen työ on jatkuvaa ja sen vaikutukset näkyvät vähitellen. Selvityksen mukaan apulaishohtajapilottia koskevan väliarvioinnin tulokset ovat myönteiset. Lisäksi kohdennetun työyhteisötuen piirissä olleiden varhaiskasvatussyksiköiden Kunta10-kyselyn tuloksissa on tapahtunut myönteistä kehitystä.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että varhaiskasvatuksessa voidaan keskittyä perustyyöhön.**

Kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 antamassa selvityksessä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa perustyyöhön keskittymisen edellyttävän toimivia tukirakenteita. Toimiala on vahvistanut varhaiskasvatuksen sijaisjärjestelyjä lisäämällä nopean avun yksikköön sijaisresurssia kohdennettavaksi erityisesti äkillisiin poissaoloihin. Henkilöstön kirjaamiseen kuluva aika on pyritty vähentämään ja lapsiryhmyäaikaa lisäämään selkeyttämällä lasten varhaiskasvatussuunnitelmien ohjeistusta. Henkilöstölle on järjestetty koulutuksia toiminnan suunnittelua ja arviointia sekä perustyyötä koskien.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 28.11. ja 19.12.2024

Osana inklusiivisen varhaiskasvatuksen kehittämisen hanketta jokaisella varhaiskasvatusalueella on työskennellyt KAMU⁶-varhaiskasvatuksen opettaja, joka on mahdollistanut henkilöstön tukemisen käytännön työssä. Varhaiskasvatuksen kehittämiseksi asetetut tavoitteet (mm. Sitovat tavoitteet) on pidetty saman teeman ympärillä, jotta yksiköissä on voitu keskittyä tavoitteiden toteuttamiseen sen sijaan, että uuteen teemaan perehtymiselle olisi tarvinnut varata perehtymisaikaa. Koulutusta on kohdennettu perustyyön tukeen jokaiselle ammattiryhmälle kauden alussa järjestetyillä starttipäivinä.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisesti jatkanut toimenpiteitä, joilla on vahvistettu perustyyöhön keskittymisen edellytyksiä varhaiskasvatuksessa.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toimenpiteiden vaikutukset tulevat näkyviin vähitellen. Myönteisiä vaikutuksia on kuitenkin jo havaittavissa, sillä selvityksen mukaan varhaiskasvatushenkilöstön työhyvinvointi on kehittynyt parempaan suuntaan. Tuoreimpien Kunta10-kyselyn tulosten mukaan varhaiskasvatuksen työyhteisöt toimivat hyvin, henkilöstön työstressi on vähentynyt, ja työn mielekkyys ja palkitsevuus on lisääntynyt.

⁶ KAMU (kaikki mukaan) on inklusiivisen toimintakulttuurin arviointityökalu, jonka avulla arvioidaan kaikkien lasten mahdollisuuksia päästä mukaan varhaiskasvatuksen toimintaan, eli miten inklusiivista ja kaikille sopivaa varhaiskasvatus on. <https://helsinkioppii.hel.fi/julkaisut/kamu-arviointityokalu/>. Luettu 9.1.2024.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa henkilöstöraportoinnin riittävyys ja oikeellisuus.**

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa tarkastuslautakunnalle 23.5.2023 antamassaan lausunnossa, että henkilöstöraportoinnin riittävyys ja oikeellisuus on kaupunginkanslian vastuulla. Kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 antaman selvityksen mukaan nykyisestä henkilöstö- ja palkkahallintajärjestelmä Sarastiasta ei ollut mahdollista saada riittäviä henkilöstöraportoinnin tietoja. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala oli koonnut kriittisiä raportoinnin tarpeita kaupunginkanslialle, joka vastaa henkilöstöjärjestelmän kehitystyöstä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 10.12.2024

Kaupunki valmistautuu uuden HR-kokonaisjärjestelmän hankintaan ja käyttöönottoon. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tuo tässä yhteydessä esiin toimialakohtaisia tarpeita. Kansliapäällikön asiasta tekemän päätöksen mukaan henkilöstöhallinnon prosessit ja teknologinen pohja eriytetään uuteen järjestelmään, ja nykyinen henkilöstö- ja palkkahallintajärjestelmä Sarastia jää toimimaan palkanlaskentajärjestelmänä. Uusi HR-kokonaisjärjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2028.⁷

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja Kanslia käyvät läpi ja korjaavat yhteistyössä nykyisen henkilöstö- ja palkkahallintajärjestelmän tietoja, mikä on vähentänyt virheiden määrää. Varhaiskasvatukseen on myös otettu käyttöön työsopimusten tarkistus-toiminto esihenkilöille. Sen tavoitteena on vähentää järjestelmään syntyviä virheitä.

Tiedot työvoimavajeesta kerätään edelleen osittain manuaalisesti. Esimerkiksi tiedot kokonaisvakanssimääristä ja avoinna olevista vakansseista kerätään päiväkodin johtajilta. Manuaalisen laskennan perusteella henkilöstön kokonaisvaje suomen- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa oli 41 prosenttia syyskuussa 2024, kun syyskuussa 2022 se oli 37 prosenttia. Kokonaisvajeella tarkoitetaan niiden vakanssien osuutta, jotka olivat hoitamatta tai jotka oli täytetty ei-kelpoisella henkilökunnalla.⁸ Vaje varhaiskasvatuksen opettajissa on ollut suurimmillaan vuoden 2023 syyskuussa, jolloin yli puolet vakansseista oli täytetty ei-kelpoisilla tai hoitamatta.

⁷ Kansliapäällikkö 2.9.2024 § 109.

⁸ Vuoden 2022 arviointikertomukseen saatujen tietojen mukaan vaje ei tarkoita sitä, että vakanssit olisivat kokonaan hoitamatta. "Täytetty ei-kelpoisella" tarkoittaa useimmiten sitä, että varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää hoitaa lastenhoitaja, jolla ei ole laissa tarkoitettua opettajan pätevyyttä. Käsite "hoitamatta" puolestaan tarkoittaa useimmiten sitä, että vakanssilla ei ole hoitajaa, mutta tehtävää kuitenkin hoitaa esimerkiksi henkilöstöpalveluyhtiö Seuren työntekijä. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022, 41.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Sarastiasta on saatu tieto ei-kelpoisesta henkilöstöstä syyskuusta 2023 alkaen, mikä on vähentänyt päiväkodin johtajilta manuaalisesti kerättävien tietojen määrää. Henkilöstöraportoinnin tiedot eivät kuitenkaan edelleenkaan ole kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvityksen mukaan riittävät.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tehnyt suosituksen mukaisia toimenpiteitä.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toimialan henkilöstöraportointi perustuu edelleen suureksi osaksi manuaaliseen kirjanpitoon, mikä lisää virhemahdollisuuksia ja vie henkilöstön työaikaa. Henkilöstö- ja palkkahallintajärjestelmä Sarastian henkilöstöraportointiin, jonka kehittäminen on kaupunginkanslian vastuulla, ei ole tullut merkittäviä parannuksia kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiveista huolimatta. Jää nähtäväksi, paraneeko henkilöstöraportointi uuden HR-kokonaisjärjestelmän hankinnan ja käyttöönoton myötä.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee selvittää, voisiko Helsinki-lisän palauttaminen joiltakin osin helpottaa vaikeaa henkilöstötilannetta.***

Tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen mukaan päiväkotiin tulevien lasten määrä Helsingissä kasvoi pienten, alle kolmevuotiaiden lasten ikäryhmässä vuosina 2020–2022. Samalla ajanjaksolla kotihoidon tuella hoidettavien määrä vähentyi.⁹ Varhaiskasvatukseen osallistuneiden alle kolmevuotiaiden lasten määrä on jatkanut kasvua ja kotihoidon tuella olevien lasten määrä on edelleen vähentynyt vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022.¹⁰

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 14.11.2024

Toimialalla ei ole aloitettu selvitystyötä Helsinki-lisän palauttamisesta koska varhaiskasvatuksen osallistumisastetta pyritään kaupunkistrategian linjauksen mukaan edelleen nostamaan. Tutkimusten ja selvitysten mukaan varhaiskasvatuksen ulkopuolelle jäämisellä on negatiivisia vaikutuksia lapsiin ja kotihoidon tuen kuntalisällä äitien työllisyyteen ja tuloihin. Lisäksi toimialan mukaan ei ole osoitettu, että kotihoi-

⁹ Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022, 41–42.

¹⁰ Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2023. Kuusikko-työryhmä, Varhaiskasvatus, 13.6.2024, 79, 87.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

don tuen kuntalisällä olisi positiivisia vaikutuksia lapsiin. Myös yhä useammat vanhemmat pitävät entistä nuorempia lapsia valmiina aloittamaan varhaiskasvatuksessa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😞

Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin ei ole perustelluista syistä ryhdytty.

Toimenpiteiden vaikutukset 😞

Vaikutuksia ei ole voinut olla, koska toimenpiteisiin ei ole ryhdytty. Alle kolmivuotiaiden Helsingin varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on edelleen kasvanut.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Kaupunginkanslian tulee selvittää, ovatko Helsingin kaupungin tarjoamat henkilöstöedut kilpailukykyisiä naapurikaupunkeihin verrattuna.***

Kaupunginkanslian selvitys 2.12.2024

Koska henkilöstöedut ovat samat koko kaupungin henkilöstölle, kaupunginkanslian henkilöstöetuja koskevaa selvitystyötä on kuvailtu tässä muistiossa sivulla 7 aiheen ”Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima seniorikeskuksissa” yhteydessä. Lähikunnilla, esimerkiksi Vantaalla ja Espoolla, on osittain vastaavia etuja kuin Helsingillä. Tällaisia ovat esimerkiksi liikunta- ja kulttuurietu tai työsuhdematkalippuetu. Mainittujen etujen euromäärät ovat olleet vuonna 2024 osittain samoja tai pienempiä (yhteensä 220–320 €/hlö) kuin Helsingin kaupungilla (yhteensä 500 €/hlö). Osassa kuntia on käytössä hyvinvointietu, joka ollaan ottamassa käyttöön Helsingin kaupungin työntekijöille vuonna 2025.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kaupunginkanslia on selvittänyt Helsingin tarjoamien henkilöstöetujen kilpailukykyisyyden tarkastuslautakunnan suositusten mukaisesti.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Selvityksen perusteella Helsingin tarjoamat liikunta- ja kulttuuri- ja työsuhdematkalippuetut ovat kilpailukykyisiä naapurikaupunkeihin verrattuna. Osassa kuntia käytössä oleva hyvinvointietu otetaan käyttöön Helsingissä vuonna 2025.

Johtopäätökset: Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima varhaiskasvatuksessa

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Toimialat ovat toteuttaneet kaikkien muiden paitsi yhden tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisia toimenpiteitä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei ole selvittänyt Helsinki-lisän palauttamista henkilöstöpulan ratkaisemiseksi, koska lisän palauttaminen olisi ristiriidassa tavoitteen varhaiskasvatuksen osallistamisasteen nostamisesta kanssa.

Tilastojen perusteella henkilöstövaje ei ole juurikaan vähentynyt. Hakemukset lastenhoitajan ja varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin ovat kuitenkin lisääntyneet. Kaupungin edunvalvonnalla aikaansaatu varhaiskasvatusalan koulutuspaikkojen lisäys saattaa pidemmällä aikavälillä helpottaa henkilöstöpulaa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimenpiteistä huolimatta kaupunginkanslian vastuulla olevasta henkilöstö- ja palkkahallintajärjestelmä Sarastiasta ei edelleenkään saa riittäviä henkilöstöraportteja, vaan tiedot joudutaan keräämään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla osin manuaalisesti.

Johtamisen kehittäminen, perustyöhön keskittyminen ja henkilöstön näkemysten huomiointi työolojen kehittämisessä ovat jatkuvasti tehtävää työtä, ja toimenpiteiden vaikutukset tulevat näkyviin vähitellen. Toimenpiteet ja niiden vaikutukset myös linkittyvät toisiinsa. Myönteistä kehitystä on kuitenkin jo nähtävissä varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvoinnissa toimialalta saadun selvityksen mukaan.

2.3 Toisen asteen opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan opiskeluhuollon kanssa laatia mahdollisimman pian valmiiksi nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketju ja hoidon porrastus yhteistyössä kaikkien nuorten mielen hyvinvoinnista vastaavien tahojen kanssa. Porrastuksen yhteydessä tulee määritellä selkeästi, miten mielenterveysasiakkaat etenevät hoitoketjussa, sekä palvelujen vastuutahot.***

Toimialan intranetista on löydettävissä Terapiat etulinjaan -mukainen nuorten mielenterveyspalvelujen näyttöön perustuvien interventioiden porrasteisuus. Interventioiden porrastuksien tavoitteena on muodostaa yhteinen käsitys Helsingin kaupungilla käytössä olevista interventioista ja työmenetelmistä sekä Helsingin kaupungin työntekijöille että johdolle.¹¹

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 16.12.2024

Palveluketjun kuvausta on valmistelu useana vuonna kaikissa palveluissa. Opiskeluhuollossa on tehty yhteistyötä ja tarkennettu porrastusta. Toisen asteen opiskeluhuollon johto kokoontuu joka neljäs viikko käsittelemään yhteisiä asioita. Terapiatakuun myötä porrastusta tarkennetaan.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Hoidon porrasteisuus on laadittu yhteistyössä toimialojen välillä. Terapiatakuun myötä palveluketjukuvausta ja siihen liittyviä vastusta ollaan tarkentamassa.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Hoidon porrasteisuus auttaa hahmottamaan eri tahojen vastuita palveluketjussa, mutta työ on jatkuvaa ja sen vaikutukset näkyvät vähitellen.

¹¹ [https://helsinginkaupunki.sharepoint.com/sites/Sotepe-Psykiatria/SitePages/Terapiat-etulinjaan-\(Lapset-ja-nuoret\).aspx](https://helsinginkaupunki.sharepoint.com/sites/Sotepe-Psykiatria/SitePages/Terapiat-etulinjaan-(Lapset-ja-nuoret).aspx) (luettu 23.12.2024).

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan opiskeluhuollon kanssa varmistaa, että nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketju, hoidon porrastus ja ohjeistus tehdään tutuiksi sekä henkilöstölle että asiakkaille.**

Kaupunginhallituksen selvityksessä vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä 23.11.2023 todetaan, että opiskeluhoitopalveluiden kuvaus tukipalveluineen on esitelty oppilaitosten johdolle ja henkilöstölle ja sen jalkauttamissuunnitelma on jaettu oppilaitoksille. Materiaalit opiskelijoille esittelemisen tueksi on jaettu oppilaitoksiin ja kuvausta esitellään myös huoltajien illoissa. Henkilöstö on saanut monenlaista menetelmäkoulutusta nuorten tukemiseksi. Ensisijaisia kanavia nuorille hakea apua mielenterveyden ongelmassa ovat oman oppilaitoksen terveydenhoitaja, psykologi ja kuraattori tai matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet (Mieppi).

Matalan kynnyksen uusista mielenterveyspalveluista on tiedotettu ja internet-sivustoa¹² on kehitetty, jotta mielenterveyspalvelut löytyisivät aiempaa selkeämmin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 16.12.2024

Toisen asteen opiskeluhuollon johdon materiaaleja, kuten ohjeistusta, käsitellään yhdessä henkilöstön kanssa. Mielenterveyspalvelut tiedottavat asiakkaita mielenterveyspalveluista, mutta opiskeluhuollossa asiakkaat ottavat yleensä esille asian muun asioinnin yhteydessä. Apunappi-kokeilu on ollut käytössä, ja se otetaan laajemmin käyttöön alkuvuonna 2025. Siinä eri asiakas ohjautuu valitsemaansa teeman mukaiseen mielenterveys- tai muuhun palveluun.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Tiedottamista henkilöstölle ja asiakkaille on pyritty lisäämään. Opiskeluhuollossa on jaettu materiaalia mielenterveysasioista ja esitelty opiskelijoiden tukea henkilöstölle ja vanhemmille. Henkilöstö saa tietoa aiheesta erilaisissa tilaisuuksissa ja menetelmäkoulutuksissa.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Työ on vielä kesken, joten sen vaikutukset näkyvät myöhemmin.

¹² <https://www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/terveydenhoito/mielenterveyspalvelut/nuorten-mielen-hyvinvointiin> (luettu 23.12.2024).

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (JulKL 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan opiskeluhuollon kanssa varmistaa, että keskivaikeasta mielenterveysongelmasta kärsivät nuoret pääsevät Nuorisoaseman palveluihin ennen kuin nuoren ongelmat pahenevat.**

Kaupunginhallituksen selvityksessä arviointikertomuksen 2022 johdosta toteutettavista toimenpiteistä todetaan, että Nuorisoasema on ollut edelleen ruuhkautunut. Etulinjan lyhytterapiayksikön toivotaan tuovan helpotusta ruuhkautuneeseen tilanteeseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 16.12.2024 sekä lisäselvitykset¹³ 27.12.2024 ja 30.12.2024¹⁴

Pääsy Nuorisoasemalla on toiminut viime aikoina paremmin, kun yhteistyötä on vahvistettu opiskeluhuollon ja Nuorisoaseman välillä. Vuoden 2023 keväällä laaditun lähetehjeistuksen avulla jono on saatu hallintaan verrattuna edelliseen vuoteen. Nuorisoasema ja Lasten erityisvastaanotot ovat olleet saman lähijohdon alla vuoden 2023 lopusta alkaen. Samalla kun lähijohto yhdistettiin, päätettiin, että myös Nuorisoasema noudattaa erikoissairaanhoidon hoitotakuuta. Alkuvuodesta 2024 saatiin ensikäyntiä odottavien noin 150 nuoren jono purettua ja nykyisin jokaiselle nuorelle ilmoitetaan ensimmäinen aika lähetekäsittelyn yhteydessä. Vuoden 2024 lopussa Nuorisoasemalle pääsee hoitotakuun aikana.¹⁵

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Opiskeluhoolto ja Nuorisoasema ovat lisänneet yhteistyötään hoitoon pääsyn parantamiseksi parantamalla lähetehjeistusta. Nuorisoasema siirtyi hoitotakuun piiriin vuoden 2023 lopussa.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Hoitoon pääsy Nuorisoasemalle on parantunut kahden vuoden aikana ja hoitotakuu toteutuu. Valtakunnallinen terapiatakuu astuu voimaan 1.5.2025. Terveyspalvelu-

¹³ Päihdepalvelujen päällikön sähköpostivastaus 27.12.2024.

¹⁴ Ensilinjan palvelujen päällikön sähköpostivastaus 30.12.2024.

¹⁵ Terveyspalvelulain 53 §: n mukaan alle 23-vuotiaiden mielenterveyspalveluihin on päästävä seuraavasti: hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa, arviointi ja tarvittavat tutkimukset toteutettava kuuden viikon kuluessa ja hoito on järjestettävä kolmen kuukauden kuluessa.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

lain erityissäännöksen myötä lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten tulee päästä tiettyihin mielenterveyspalveluihin viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun tarve on todettu.¹⁶

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhteistyössä parantaa opiskeluhuollon psykologipalvelujen saatavuutta ja psykologien pysyvyyttä.**

Kaupunginhallituksen selvityksessä arviointikertomuksen 2022 johdosta toteutettavista toimenpiteistä todetaan, että toisen asteen opiskeluhuollon kaikki psykologivakanssit on saatu täytettyä ja lakisääteinen mitoitus toteutuu. Hyvinvointiin on panostettu. Pysyvyyttä heikentää palkkaero lähikuntiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 2.12.2024

Opiskeluhuollon kaikki psykologivakanssit on täytetty. Apottiin siirtymisen vuoksi tosin yksi psykologivakanssi on suunnattu Apotti-tukityöhön. Palkkaero lähikuntiin verrattuna on pienentynyt. Palkkauksen kehittymisellä on ollut osittain vaikuttavuutta pysyvyyteen, mutta suurempi pysyvyyttä vakauttanut asia on edelleen työntekijöiden työhyvinvointiin ja koulutusmahdollisuuksiin panostaminen pitkäjänteisellä työllä. Toisen asteen psykologien rekrytoinnissa hakijoita on runsaasti ja hakijamäärä on ollut kasvava. Psykologien kunta10 tulokset ovat erinomaiset. Kokemukset työn mielekkyydestä ovat kasvaneet. Aikaisempaa useampi psykologi on kokenut täydennyskoulutuksen riittävänä ja psykologeista 95 prosenttia suosittelisi työnantajaa ystävilleen. Psykologien asiantuntijaroolia oppilaitoksessa on kasvatettu ja heidän osaamistaan hyödynnetään myös oppilaitoksen pedagogisten ratkaisujen tukena.

Toimenpiteillä on ollut monia myönteisiä vaikutuksia psykologien saatavuuteen ja pysyvyyteen. Täydet vakanssit ja palkkauksen kehitys tekevät työpaikoista houkuttelevia, mikä parantaa psykologien saatavuutta. Lisäksi täydet vakanssit tekevät työkuormasta hallittavan, mikä parantaa myös pysyvyyttä. Panostaminen työhyvinvointiin ja koulutusmahdollisuuksiin lisää työn mielekkyyttä ja sitoutumista. Helsingin toisen asteen opiskeluhuollon maine haluttuna työpaikkana ja asiantuntijaroolin kasvattaminen lisäävät työn arvostusta ja houkuttelevuutta. Vaikka opiskeluhuolto on monille uran alkuvaiheen työpaikka, hyvä työympäristö ja kehittymismahdollisuudet houkuttelevat uusia työntekijöitä ja parantavat pysyvyyttä.

¹⁶ <https://stm.fi/ajankohtaista/paatos?decisionId=3033> (luettu 30.12.2024).

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 16.12.2024

Saatavuus ja pysyvyys ollut toisella asteella toimialan käsityksen mukaan hyvällä tasolla, mutta perusasteella haastavampaa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on korotettu psykologien palkkaa ja panostettu erityisen paljon työntekijöiden työhyvinvointiin ja koulutusmahdollisuuksiin. Työntekijöiden asiantuntijaroolia oppilaitoksessa on lisätty.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Psykologien saatavuus ja pysyvyys ovat parantuneet. Kaikki psykologien vakanssit on saatu täytettyä, ja psykologien työtyytyväisyys on erittäin hyvällä tasolla.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

- ***Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa tulee tukea hyvinvointikahviloiden järjestämistä siten, että niiden toiminta vakiintuu kaikissa lukioissa ja Stadin AO:n toimipisteissä.***

Kaupunginhallituksen selvityksessä arviointikertomuksen 2022 johdosta toteutettavista toimenpiteistä todetaan, että hyvinvointikahvila järjestetään säännöllisesti kaikissa lukioissa ja Stadin AO:n toimipisteissä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on palkattu projektipäällikkö, joka systematisoi ja huolehtii oppilaitosten tekemän hyvinvointityön tasalaatuisuudesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 2.12.2024

Oppilaitosten arjessa työskentelevän kuraattoritaustaisen projektipäällikön tuella hyvinvointityötä on saatu systematisoitua ja työlle on luotu yhteneviä rakenteita ja käytäntöjä. Lisäksi yhteisöllisen opiskeluhuollon hankkeessa työskentelevät työntekijät ovat kehittäneet toimintaa. Hyvinvointikahviloiden toteuttamistapaa on saatu yhdenmukaistettua. Sekä hyvinvointikahviloista, että hyvinvointia- ja turvallisuutta lisäävistä turvallisen yhteisön pelisäännöistä on luotu ohjeistavat ThingLinkit¹⁷, joiden avulla toimintaa yhdenmukaistetaan. Hyvinvointikahviloista on tehty oma ThingLink myös opiskelijoille. Hyvinvointikahvilat ovat toimineet onnistuneesti kohtaamisalustana, jota oppilaitoksen eri ammattilaiset ovat voineet hyödyntää opiskelijoita kohtaavassa

¹⁷ ThingLink on koulutusteknologia-alusta, jonka avulla voit täydentää kuvia, videoita ja virtuaalikerroksia liisätiedoilla ja linkeillä. ThingLinkin avulla voit luoda helppokäyttöisiä, visuaalisia oppimiskokemuksia verkkoselaimella pilvipalvelussa. <https://www.aalto.fi/fi/palvelut/thinglink> (luettu 10.1.2025).

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

työssään. Esimerkiksi oppilaitoksissa toimivat nuorisotyöntekijät ja liikuntacoachit ovat voineet hyödyntää tätä alustaa sekä kohtaamiseen että muun yhteisöllisen toiminnan mainostamiseen. Opiskelijoille on ollut myös merkityksellistä kohdata opettajiaan opetusympäristön ulkopuolella. Toisella asteella toteutetussa yhteisöllisen opiskeluhuollon vaikuttavuuden arvioinnissa todettiin, että toimenpiteet, jotka ovat nuorista lähtöisin (kuten hyvinvointikahvilat ja turvallisen yhteisön pelisäännöt) ovat erityisen vaikuttavia yhteisöllisen työn muotoja.

Hyvinvointikahvilatoiminnan ja laajemmin hyvinvointityön systematisointi toisen asteen oppilaitoksissa on tuonut merkittäviä positiivisia vaikutuksia. Nuorten aloitteesta tehdyt toimenpiteet ovat osoittautuneet erityisen vaikuttaviksi, sillä niillä vastataan suoraan opiskelijoiden tarpeisiin ja toiveisiin. Yhteisöllisen opiskeluhuollon vaikuttavuuden arvioinnissa hyvinvointikahvilan merkittävimiksi vaikutuksiksi todettiin, että aikuiset tulevat tutuiksi ja näin kynnys hakea aikuisilta apua madaltuu. Kahvila antaa nuorille luvan pysähtyä, mikä auttaa nuoria löytämään myös toisensa. Toimintaan ohjeistavat ThingLinkit ovat auttaneet yhdenmukaistamaan toimintaa ja varmistamaan, että kaikki oppilaitoksen ammattilaiset voivat hyödyntää samoja resursseja työssään. Systemaattinen lähestymistapa on parantanut henkilöstön kykyä tukea opiskelijoiden hyvinvointia sekä rakentaa entistä turvallisempaa ja yhteisöllisempää oppimisympäristöä.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Yhteisöllisen opiskeluhuollon hankkeen työntekijöiden ja oppilaitosten arjessa työskentelevän kuraattoritauksaisen projektipäällikön avulla Hyvinvointikahvilatoiminnasta on luotu systemaattinen hyvinvointityön toteuttamismenetelmä kaikkiin oppilaitoksiin.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Hyvinvointikahvilat ovat osoittautuneet erityisen vaikuttaviksi toimenpiteiksi nuorten hyvinvoinnin lisäämisessä. Niissä esimerkiksi oppilaitoksen aikuiset tulevat tutuiksi, jolloin kynnys pyytää apua madaltuu. Lisäksi nuoret voivat kohdata toisiaan oppituntien ulkopuolella.

Johtopäätökset: Toisen asteen opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen

Nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketju on laadittu eri toimijoiden kesken, ja hoidon porrastus on henkilökunnan käytettävissä. Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluista on jaettu tietoa henkilöstölle ja koulutettu heitä näyttöön perustuviin menetelmiin. Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja ja niistä tiedottamista on lisätty. Opiskeluhuollon ja Nuorisoaseman yhteistyö ja hoitoon pääsy ovat parantuneet. Opiskeluhuollon psykologitilanne on parantunut huomattavasti. Toisen asteen hyvinvointikahviloista on muodostunut systemaattinen tapa toteuttaa yhteisöllistä hyvinvointityötä oppilaitoksissa.

2.4 Aikuisten pääsy varhaisen vaiheen mielenterveyspalveluihin

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee laatia mahdollisimman pian valmiiksi aikuisten mielenterveysasiakkaiden hoidon porrastus yhteistyössä kaikkien aikuisten mielenterveydestä vastaavien tahojen kanssa. Porrastuksen yhteydessä tulee määritellä selkeästi, miten mielenterveysasiakkaat etenevät hoitoketjussa, sekä palvelujen vastuutahot.***

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 25.11.2024

Porrastettu hoitomalli löytyy Helsingin kaupungin intra-sivustolta. Kyseiselle sivustolle ohjataan usean yksikön omilta intrasivuilta. Linkkiä tai tarvittaessa materiaalia jaetaan esimerkiksi infotilaisuuksissa.

Hoidon porrastus ohjaa ammattilaisia löytämään asiakkaille oireiden vakavuusasteen mukaisen hoidon. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ammattilaisten käsitys eri ikäryhmille kohdennettujen mielenterveyspalvelujen sijoittumisesta hoidon portaikossa selkeytyy. Myös käsitys annetuista hoitointerventioista selkeytyy. Hoitoon pääsy perusterveydenhuollon mielenterveyspalveluihin on parantunut.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on ryhtynyt suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Porrastettu hoitomalli on auttanut ammattilaisia ohjaamaan asiakkaita oikeantasoiseen hoitoon.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee ottaa hoidon porrastuksen kuvaus käyttöön sekä kaupungin sisäisessä asiakasohjauksessa että palveluista tiedottamisessa asiakkaille.**

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 25.11.2024 sekä lisäselvitys 10.1.2025¹⁸

Psykiatrian perusterveydenhuollon mielenterveyspalveluissa toimitaan porrastetun hoitomallin mukaisesti. Toiminta on ollut aiempaa yhteneväisempää. Porrastetusta hoitomallista on viestitty asiakkaille tiedotusvälineissä ja julkisuudessa. Selvitystä asiakkaiden tiedonsaannin laajuudesta ei ole tehty.

Asiakkaiden hoitoon pääsy on tasavertaistunut. Hoito tapahtuu näyttöön perustuvien menetelmin ja oikeaan hoitomuotoon ohjaututaan oireiden vakavuusasteen mukaisesti.

Odotusaika perusterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajan vastaanotolle kasvoitusten tapahtuvalle vastaanotolle oli vuoden 2025 alussa noin kolme viikkoa, kuten se oli arvioinnin aikana vuosina 2021–2022.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on ryhtynyt suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Porrastettu hoitomalli on toimialan mukaan tasavertaistanut asiakkaiden hoitoon pääsyä sekä edistänyt oikeataseiseen hoitoon ohjautumista. Hoitoon pääsyn odotusaika mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajan vastaanotolle ei kuitenkaan ole lyhenyt.

¹⁸ Ensilinjan palvelujen osastonhoitaja (mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajat terveysasemilla) sähköposti 10.1.2025.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee antaa lyhytpsykoterapian palvelusetelihakemuksia laativille riittävä ohjeistus ja koulutus, jotta palvelusetelien käsittelyprosessi ei hidastuisi hakemuksissa olevien puutteiden vuoksi.**

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 25.11.2024

Kaikille palvelusetelihakemuksia tekeville työntekijöille avoimia infotilaisuuksia on järjestetty säännöllisesti yhdessä kaupungin oman lyhytterapiayksikön kanssa. Yhteisten infojen myötä on helpompi hahmottaa omien palvelujen ja palvelusetelillä tuotetun hoidon kohderyhmien erot. Nuorisoaseman kanssa on lisätty suoraa yhteistyötä, mikä on tukenut kriteerien ja hakuprosessin tuntemusta Nuorisoasemalla. Hakemuksen tekijöiden on mahdollista aiempaan tapaan konsultoida terapiakoordinaattoreita puhelimitse, sähköpostitse, Teams-viesteillä tai Apotin työkoriviesteillä. Lyhytpsykoterapian palvelusetelien käsittelyprosessi on tehostunut ja vakiintunut. Tilapäisesti riittävän käsittelijämäärän saaminen voi edelleen olla haasteellista.

Palvelusetelihakemusten käsittelyaika on lyhentynyt vuoden 2022 keskimäärin 92 päivästä vuoden 2024 keskimäärin 31 päivään. Täydennysten vaativia hakemuksia on aiempaa vähemmän ja täydennykset saadaan aiempaa nopeammin. Myös psykoterapeuttien saatavuus on parantunut.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on ryhtynyt suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Lyhytpsykoterapian palvelusetelihakemuksissa on aiempaa vähemmän täydennystä vaativia hakemuksia. Palvelusetelihakemusten käsittelyaika on lyhentynyt huomattavasti vuodesta 2022.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee varmistaa, että perusterveydenhuollon mielenterveyspalveluissa saadaan riittävä konsultaatiotuki kaupungin psykiatrian konsultaatiotyöryhmiltä.**

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 25.11.2024

Helsingin kaupungin Psykiatria on lisännyt kummipsykiatri toimintaa, jonka myötä 21:llä Helsingin terveysasemalla työskentelevät terveyskeskuslääkärit ja mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajat saavat tukea psykiatriin erikoislääkäreiltä.

Lyhytterapiayksikössä, Nuorisoasemalla ja palveluseteliinillä on kullakin omat konsultaatiomahdollisuutensa yhteistyötahoille. Vuoden 2025 alusta alkavat myös lyhytterapiayksikön, Nuorisoaseman ja palveluseteliin yhteiset konsultaatioajat, joissa on mahdollisuus löytää oikea hoitotaho haastavammissa tilanteissa.

Asiakkaat ohjautuvat oikeantasoiseen palveluun oikeaan aikaan. Alueelliseen ja yhteiskunnalliseen tarpeeseen on pyritty vastaamaan tehostetulla kummipsykiatri toiminnalla ja nuorisoikäisten hoidon tukeen panostamalla.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on tehnyt suosituksen mukaisia toimenpiteitä.

Toimenpiteiden vaikutukset ☹️

Perusterveydenhuollon mielenterveyspalveluissa on lisätty konsultaatiotukea, mutta on vaikeaa arvioida, onko konsultaatiotuki ollut riittävää terveyskeskuslääkärien ja mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajien näkökulmasta.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee varmistaa, että vakavasti oireilevat mielenterveyspotilaat saavat tarpeensa mukaisen hoidon joko lisäämällä perusterveydenhuoltoon asiantuntemusta ja resursseja hoitaa heitä tai löyhentämällä erikoissairaanhoidon lähetekriteereitä.**

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 25.11.2024

Helsingin kaupungilla on Terveys- ja hyvinvointikeskusten toimintaan rakennettu paljon palveluja tarvitsevien potilaiden työryhmät. Resurssit ovat ennallaan. Vakavasti oireilevien mielenterveyspotilaiden asiakassegmentointi on käynnissä, jotta tämä potilasryhmä saisi psykiatrian erityisalan tarjoamien palveluiden lisäksi Terveys- ja hyvinvointikeskusten mallin mukaista kokonaisvaltaista hoitoa.

Hoidon osaamista on lisätty sisäisillä koulutuksilla. Kohdennettuja koulutuksia on järjestetty erityisryhmiä hoitaville ammattilaisille (psykoosipotilaat, mielialahäiriöpotilaat, epävakaus, maahanmuuttajataustaiset potilaat).

Henkilöstön kyky tunnistaa vaikeita mielenterveyshäiriöitä on parantunut ja valitut hoitolinjat ovat näyttöön perustuvia.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on tehnyt suosituksen mukaisia toimenpiteitä ja lisännyt sisäisten koulutusten avulla mielenterveyspotilaiden hoidon osaamista. Resursseja ei kuitenkaan ole lisätty.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Lisäämällä mielenterveyspotilaiden hoidon osaamista on toimialan selvityksen mukaan saatu parannettua henkilöstön kykyä tunnistaa vaikeita mielenterveyshäiriöitä. Toimenpiteiden vaikutuksista vakavasti oireilevien mielenterveyspotilaiden hoitoon pääsyyn ei kuitenkaan ole tarkempaa tietoa.

Johtopäätökset: Aikuisten pääsy varhaisen vaiheen mielenterveyspalveluihin

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on toteuttanut kaikkia suositusten mukaisia toimenpiteitä. Aikuisten pääsy varhaisen vaiheen mielenterveyspalveluihin on tasavertaistunut ja lyhytpsykoterapian palvelusetelihakemusten käsittelyaika on lyhentynyt. Terveyskeskuslääkärien ja mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajien konsultaatiotukea ja hoidon osaamisen asiantuntemusta on kasvatettu. Näillä toimenpiteillä on

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (JulKL 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

pyritty siihen, että asiakkaat saisivat tarvitsemansa oikeatasoisen hoidon. Toimenpiteillä ei kuitenkaan ole ollut niin suurta vaikutusta, että esimerkiksi mielenterveysasiakkaiden hoitoon pääsyn odotusajat mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajien vastaanotolle olisivat lyhentyneet. Hoitoon pääsyn odotusajat ovat edelleen samalla tasolla kuin vuosina 2021–2022.

2.5 Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut lapsiperheiden tukena

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee vahvistaa hoidon jatkuvuutta tukevia käytäntöjä äitiys- ja lastenneuvoloissa.**

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toteaa kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 antamassa selvityksessä, että hoitosuhteen jatkuvuus turvataan ensisijaisesti raskaana olevien, alle 2-vuotiaiden lasten sekä erityistä tukea tarvitsevien perheiden osalta. Lisäksi hoidon jatkuvuutta on pyritty turvaamaan Apotin toimintoja kehittämällä, ajanvarauskäytännöllä, Maisa-viestien ohjaamisella omalle terveydenhoitajalle sekä neuvolan keskitettyjen yksiköiden tuella terveydenhoitajien äkillisissä poissaolotilanteissa. Toimialalla on käynnissä synnyttäjien palvelupolku -hanke, jossa työestetään hoidon jatkuvuuteen liittyviä asioita. Neuvoloiden tiimikouksissa on käsitelty hoito- ja ajanvarauskäytäntöjä. Työparimallia on tarkoitus kokeilla hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 13.12.2024 ja lisäselvitys 10.1.2025

Kaupunginhallituksen selvityksessä mainittujen toimenpiteiden lisäksi toimialalla on tarkasteltu terveydenhoitajien rekrytointiprosessin eri vaiheita. Uuden työntekijän perehdytysohjelman sisältöä on kehitetty, millä pyritään vahvistamaan uusien työntekijöiden työviihtyvyyttä ja -hyvinvointia. Toimialan mukaan terveydenhoitajien rekrytoinnissa on onnistuttu vuonna 2024.

Palvelujen saatavuus on parantunut syksyn 2024 aikana koko kaupungin tasolla. Keskimääräinen käyntiluku on lähtenyt nousuun erityisesti Etelän ja Idän alueilla. Lisäksi hoidon jatkuvuus on parantunut loppuraskauden ja vastasyntyneiden vastaanottojen osalta. Toimenpiteitä seurataan vuonna 2025, sillä työtä on edelleen.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on käynnistänyt useita tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisia toimenpiteitä hoitoon jatkuvuuden vahvistamiseksi äitiys- ja lastenneuvoloissa.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toimialan mukaan palvelujen saatavuus ja hoidon jatkuvuus ovat osittain parantuneet, mutta työ on vielä kesken.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee parantaa perheiden pääsyä muihin tarvitsemiinsa palveluihin, kuten päihde- ja mielen-terveyspalveluihin, perheneuvolan palveluihin ja sosiaaliohjaukseen.**

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toteaa kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 antamassa selvityksessä, että perhekeskuspalveluissa kehitetään jatkuvasti moniammatillisia työskentelytapoja ja palveluohjausta. Perhekeskusten terveydenhuollon ja psykososiaalisen tuen palvelujen henkilöstöresursointia on lisätty, mutta rekrytointihaasteet ovat vaikuttaneet vakanssien täyttöasteeseen. Terveystietäjien työn tueksi on rakennettu erilaisia yhteistyö- ja konsultaatorakenteita muiden perheiden palveluiden kanssa, kuten neuvolatiimi-toimintamalli. Lisäksi on pilotoitu erityistyöntekijöiden moniarviolähetettä.

Vuoden 2023 arviointikertomuksessa arvioitiin lapsiperheiden sosiaaliohjausta. Arviointiin saatujen tietojen mukaan palvelua on laajennettu ja sen henkilöstömäärä on kasvanut vuosina 2021–2023. Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen saatavuutta ja saavutettavuutta on parannettu, sillä asiakkaiden, asiakaskontaktien ja kotikäyntien määrää on saatu kasvatettua vuosista 2021 ja 2022. Arvioinnin mukaan esimerkiksi pariterapiaan ja perheneuvolaan oli usean kuukauden jonot myös vuonna 2023.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 13.12.2024

Vakanssien täyttöaste on ollut perhekeskuspalveluissa vuoden 2024 aikana aiempaa parempi, ja avoimiin tehtäviin on löydetty työntekijät. Rekrytointiongelmien korjaamiseksi rekrytoinneissa on panostettu monikanavaisen viestintään, ja esimerkiksi nuoria työntekijöitä on pyritty tavoittamaan sosiaalisen median kanavien kautta. Tällä pyritään viestimään, että töissä pääsee osaksi kannustavaa ja tukevaa työyhteisöä.

Vuonna 2024 pääsy lapsiperheiden sosiaaliohjaukseen on ollut ajantasaista, ja perheneuvolan ensikäynnille on päässyt parissa viikossa.

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja lapsiperheiden kotipalvelun saatavuuden ja saavutettavuuden vahvistamiseksi on perustettu uusi Lapsiperheiden kotipalvelun ja sosiaaliohjauksen yksikkö 1.9.2024 alkaen. Yksikössä sosiaaliohjaajat ja kotipalvelun perhetyöntekijät muodostavat moniammatillisia tiimejä perhekeskusalueittain.

Erityistyöntekijöiden moniarviolähetä on edelleen pilotoinnissa. Toimintamallista on tarkoitus saada riittävän kevyt, mutta kattava, jotta se voidaan jalkauttaa koko kaupungin alueelle. Neuvolatiimi-toimintamallia on jatkettu aikaisempaan tapaan.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimialalla on aloitettu useita toimenpiteitä, joilla pyritään parantamaan perheiden pääsyä palveluihin ja moniammatillista yhteistyötä. Rekrytointiongelmien korjaaminen on ollut yksi keskeinen toimenpide. Osa toimenpiteistä on edelleen pilotoinnissa tai vasta aloitettu.

Suositukseen "Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee vahvistaa perhekeskuksissa eri sosiaali- ja terveyspalveluiden välistä moniammatillista yhteistyötä ja tiedonkulkua perheiden tukemisessa" saadut vastaukset ja tehdyt toimenpiteet tukevat myös tätä suositusta.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toimialan mukaan vakanssien täyttöaste on parantunut vuonna 2024 ja avoimet työpaikat on saatu täytettyä. Lapsiperheiden sosiaaliohjaukseen pääsy on ollut ajantasaista vuonna 2024. Perheneuvolaan on päässyt parissa viikossa, kun vuonna 2023 jonotusaika oli useampi kuukausi. Hoitoon pääsyn odotusaika kasvotusten tapahtuvalle mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajan vastaanotolle ei ole lyhentynyt vuosista 2021 ja 2022, vaan se on edelleen noin kolme viikkoa¹⁹.

Uusi lapsiperheiden kotipalvelun ja sosiaaliohjauksen yksikkö on perustettu syyskuussa 2024, joten sen vaikutuksia palveluihin pääsyyn on aikaista arvioida.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee vahvistaa perhekeskuksissa eri sosiaali- ja terveyspalveluiden välistä moniammatillista yhteistyötä ja tiedonkulkua perheiden tukemisessa.***

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toteaa kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 antamassa selvityksessä, että moniammatillista yhteistyötä ja tiedonkulkua parannetaan jatkuvasti esimerkiksi asiakasprosesseja kehittämällä. Perhekeskusten ammattilaisille on varattu viikoittainen verkostoyhteistyöaika ja tiedonkulkua vahvistetaan esihenkilöverkostojen avulla. Lisäksi on järjestetty eri ammattiryhmien yhteisvastaanottoja.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 13.12.2024 ja lisäselvitys 10.1.2025

¹⁹ Suositusten vaikuttavuus 2022, arviointiaihe "Aikuisten pääsy varhaisen vaiheen mielenterveyspalveluihin". Ensilinjan palvelujen osastonhoitaja (mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajat terveysasemilla) sähköposti 10.1.2025.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Toimialalla on julkaistu marraskuussa 2024 ”Asiakkuudet Helsingin Sotepessa” -koulutus. Koulutuksen tavoitteena on oppia tunnistamaan asiakkuudet toimialan asiakkuussegmentoinnin mukaisesti sekä toimimaan yhteistyössä muiden sote-ammattilaisten kanssa. Myös perhekeskusten henkilöstö suorittaa koulutuksen vuoden 2025 aikana.

Lapsiperhepalveluissa otetaan käyttöön Omatyöntekijä-hoitovastaava -malli. Asiakkaalle nimetään sosiaalihuollon omatyöntekijä ja terveydenhuollon hoitovastaava, jos asiakkaalla on sote-palvelujensa koordinoinnin tarvetta. Omatyöntekijä ja hoitovastaava koordinoivat yhteistyössä asiakkaan sosiaali- ja terveystilanteiden kokonaisuutta. Lisäksi alle 18-vuotiaille asiakkaille on kuvattu oma ohjeistus tilanteisiin, joissa on tarvetta nimetä terveydenhuollon hoitovastaava.

Kaupungin intranettiin on koottu perhekeskus-toimintamallin palvelujen konsultaatioyhteystiedot helpottamaan ammattilaisten työtä. Lisäksi perhekeskuksen ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyölle on laadittu uusi ohje. Ohjeen tavoitteena on sujuvoittaa lasten ja perheiden tukemista ja avun saantia.

Perhekeskusten esihenkilöverkostojen toimintaa on kehitetty, ja vuodesta 2024 alkaen pääpaino on kerran vuodessa järjestettävissä alueellisissa perhekeskus-tilaisuuksissa, joissa käsitellään kunkin alueen kannalta olennaisia asioita. Tilaisuuksiin osallistuvat esihenkilöt ja perhekeskuspalveluiden työntekijät. Perhekeskusten esihenkilöverkostojen toimintaa on jatkettu ja verkostot ovat toteuttaneet alueellisia yhteisen työn tilaisuuksia, joissa teemoina ovat olleet esimerkiksi älylaitteet lapsiperheissä ja verkostomainen yhteistyö. Kivijalka-perhekeskuksissa on otettu käyttöön asiakaspalautemalli, joka laajennetaan vuonna 2025 myös verkostomaisesti toimiviin perhekeskuksiin. Lisäksi kaupunkitasoista perhekeskuskoordinaatiota on vahvistettu muun muassa perhekeskuskoordinaattorin työn tuella. Kyseessä on määräaikainen valtionavustuksella maksettu tehtävä vuoden 2025 loppuun saakka.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimialalla on ryhdytty useisiin sosiaali- ja terveystilanteiden moniammatillista yhteistyötä ja tiedonkulkua vahvistaviin toimenpiteisiin.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toimenpiteet ovat vielä käynnissä tai käynnistymässä, joten vaikutuksia on vaikea arvioida. Vuoden 2025 aikana toimeenpannaan ohjeistuksia ja koulutuksia, minkä jälkeen asiakastyöhön kohdistuvia vaikutuksia aletaan seurata toimialalla.

Positiivisia vaikutuksia on toimialan mukaan saatu alueellisista perhekeskus-verkostojen tilaisuuksista. Ne on koettu perhekeskusten ammattilaisten välistä vuorovaikutusta ja viestintää vahvistaviksi.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee kehittää perhekeskusten toimitiloja palvelemaan paremmin neuvolatyön tekemistä.**

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toteaa kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 antamassa selvityksessä, että Kampin perhekeskuksen Ruoholahden yksikön avautuminen syksyllä 2022 mahdollisti lisää työtiloja neuvolatyölle. Toimiala on lisäksi varustanut perhekeskusten muunnettavissa olevia tiloja neuvolatyön käyttöön ja laajentanut perhekeskusten aukioloaikoja työhuoneiden riittävyyden takaamiseksi. Vuonna 2022 oli kehitteillä tilan- ja toiminnanohjausjärjestelmä asiakas- ja työtilojen varaamiseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 13.12.2024 ja lisäselvitys 10.1.2025

Perhekeskuksen muut toimijat eivät ole ottaneet käyttöön laajennettuja aukioloaikoja asiakasvastaanoille, joten perhekeskusten osalta tilojen laajempi monitoimijainen käyttö ei ole edistynyt. Äitiys- ja lastenneuvolan osalta Ruoholahden toimipisteen käytön tehostaminen on suunnitteilla, jolloin palvelu siirtyy valtaosin neuvolan keskitettyyn toimipisteeseen (Ruoholahteen). Asiakas saa jatkossa palvelun kyseisestä toimipisteestä, jolloin on nähtävissä hieman helpotusta asiakasvirtaukseen perhekeskuksessa ja lähineuvoloissa.

Alueilla on tehty muutamia tilatarvehakemuksia (tilatiketti) Sotepen tilapalveluihin vuoden 2022 jälkeen. Tilatiketeillä on pystytty lisäämään joitakin tiloja pohjoisen ja lännen neuvoloihin, jotka sijaitsevat monitoimijaisissa kohteissa terveysasemien yhteydessä. Ensisijaisesti toimintojen lisätilapyynnöt käsitellään kohteen toimijoiden ja palveluiden kesken, mistä on olemassa toimintaohje.

Neuvolatyötä tehdään vastaanottohuoneiden lisäksi paljon kokous- ja puhelintiloissa sekä asiakkaiden kotona. Lisäksi työntekijöiden lomat ja koulutukset vapauttavat tilaa muille työntekijöille. Näiden vapaana olevien tyhjiä tilojen käyttö on järkevää kustannusnäkökulmasta.

Perhekeskuksiin on asennettu tilojen käyttöasteen mittausjärjestelmä marraskuussa 2024. Mittausjärjestelmän avulla nähdään, jos jokin tila on tehottomassa käytössä. Tilan ja toiminnanohjauksen varausjärjestelmän (TiTo) kilpailutus aloitetaan loppuvuonna 2024. Neuvolatyön kannalta helpotusta tilojen varaamiseen ja suunnitteluun ei ole vielä tullut. Työtilojen suunnittelu vie paljon työaikaa, joka on pois asiakkaiden vastaanottoajoista.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Ruoholahden toimipisteen käytön tehostaminen ja tilan ja toiminnanohjauksen varausjärjestelmän hankinta ovat suunnitteluvaiheessa. Tilatiketeillä on pystytty lisäämään joitakin tiloja pohjoisen ja lännen neuvoloihin, mutta tämä ei koske fyysisten perhekeskusten tiloja, joita suositus varsinaisesti koski.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Neuvolatyölle on saatu joitakin lisätiloja, mutta tilojen varaamiseen tai työvuorosuunnitteluun ei ole vielä tehty parannuksia, jotka palvelisivat neuvolatyön tekemistä fyysisissä perhekeskuksissa. Neuvolapalvelut ovat perhekeskuksissa edelleen ainoa toimija, joka tarjoaa iltavastaanottoja.

Johtopäätökset: Äitiys- ja lastenneurolapalvelut lapsiperheiden tukena

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on käynnistänyt useita hoidon jatkuvuutta tukevia toimenpiteitä äitiys- ja lastenneuvoloissa. Palvelujen saatavuus ja hoidon jatkuvuus ovat osittain parantuneet, mutta kehitystyö jatkuu tulevina vuosina. Perhekeskuspalveluiden vakanssien täyttöaste on ollut vuonna 2024 aiempaa parempi. Lapsiperheiden pääsy sosiaalihojaukseen ja perheneuvolaan on nopeutunut vuodesta 2022. Hoitoon pääsy mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajan vastaanotolle ei ole puolestaan nopeutunut vuosista 2021–2022.

Perhekeskusten moniammatillista yhteistyötä ja tiedonkulkua on vahvistettu useilla toimenpiteillä. Toimenpiteet ovat kuitenkin vielä käynnissä, joten näiden vaikutuksia yhteistyön ja tiedonkulun kehittymiseen on vaikea arvioida. Alueelliset perhekeskustilaisuudet on koettu moniammatillista vuorovaikutusta vahvistaviksi. Tilojen varaamiseen tai työvuorosuunnitteluun ei ole vielä tehty parannuksia, jotka palvelisivat neuvolatyön tekemistä fyysisissä perhekeskuksissa.

2.6 Omaishoitajien jaksamista tukevat palvelut perhe- ja sosiaalipalveluissa

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden tulee lisätä omaishoidon tilapäishoitopaikkojen määrää ja parantaa tilapäishoidon laatua siten, että hoito vastaa asiakasryhmien tarpeita.***

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 29.11.2024 ja 15.1.2025

Vammaispalvelujen asumispalvelujen lyhytaikaisen huolenpidon paikkamäärää on kasvatettu ja kasvatetaan tulevana vuonna edelleen. Jono lyhytaikaiseen huolenpitoon on saatu purettua lähes kokonaan.

Andelslagsvägenin ruotsinkielisen asumisyksikön yksi pitkäaikaispaikka on muutettu lyhytaikaisen huolenpidon paikaksi kuluvan vuoden aikana. Vuoden 2025 aikana lasten lyhytaikainen huolenpito tullaan keskittämään vammaispalvelujen uuteen Lastentaloon, mikä lisää lasten lyhytaikaisen huolenpidon paikkoja. Lisäksi vuoden 2025 alussa voimaan tulevien kilpailutettujen sopimusten myötä sekä lyhytaikaista huolenpitoa tuottavien yksiköiden määrä että lyhytaikaisen huolenpidon paikkamäärä tulee kasvamaan.

Tilapäishoidon laatua omissa palveluissa on parannettu rekrytoimalla pätevät ja ammattitaitoiset esihenkilöt johtamaan tilapäishoidon yksiköitä. Hyvän johtamisen kautta tilapäishoidon yksiköissä on pystytty vakauttamaan henkilöstötilanne ja kouluttamaan henkilöstöä sekä esihenkilöitä suunnitelmallisemmin kuin vuonna 2022. Henkilöstöä on koulutettu muun muassa itsemääräämisoikeuteen ja rajoitustoimenpiteiden käyttöön liittyvästä lainsäädännöstä. Koulutuksia on pidetty myös vuorovaihtus-, kommunikaatio- sekä turvallisuusosaamisen lisäämiseksi. Lisäksi tilapäishoidon palveluiden laadun parantamiseksi on ryhdytty kartoittamaan optimaalisempia tilaratkaisuja niin aikuisten kuin lasten palveluiden osalta. Alaikäisten palvelut siirtyvät uusiin ja toimintaa tukeviin tiloihin keväällä 2025. Aikuisten tilapäishoidon palvelujen osalta tilaprojekti etenee kevään aikana ja tavoite on löytää toimintaa tukevat tilat vuoden 2025 aikana.

Vapaita käyttävien henkilöiden määrässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta, mutta käytettyjen vapaiden määrässä ja käytetyissä tuntimäärissä näkyy kasvua.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Tarkastuslautakunnan mukaiseen suositukseen oli ryhdytty, koska tilapäishoitopaikkojen määrää oli lisätty ja tullaan lisäämään myös vuonna 2025. Tilapäishoidon laatu on parannettu lisäämällä esihenkilöiden pätevyyttä ja ammattitaitoa. Hyvän johtamisen kautta henkilöstötilanne on vakautettu tilapäishoitoyksiköissä.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Tilapäishoitopaikkojen määrää on kasvatettu suosituksen mukaisesti ja jono tilapäishoitoon on selvästi lyhentynyt. Tilapäishoidon laatu on parantunut koulutusten ja optimaalisten tilaratkaisujen myötä. Toimialan vastauksen mukaan hoitopaikkojen määrän kasvulla on ollut hyviä vaikutuksia. Voidaan katsoa, että verrattuna vuoteen 2022 vuonna 2024 omaishoidon vapaiden käyttö on lisääntynyt, vaikka vapaita käyttävien asiakkaiden määrässä ei ole ollut merkittävää kasvua.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden tulee tarkistaa omaishoitajien lakisääteiseen vapaaseen käytettävän palvelusetelin arvoa siten, että se riittää paremmin myös iltaisin ja viikonloppuisin annettavaan tilapäishoitoon.***

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 29.11.2024

Omaishoitajien lakisääteiseen vapaaseen käytettävän palvelusetelin arvo on tarkistettu ja siinä on huomioitu tuottamisen kustannukset eri ajankohtina. Uusi setelin arvo tulee voimaan 1.1.2025.

Valmistelussa on alle 18-vuotiaiden kotiin vietävän hoidon kilpailutus. Valmistelussa huomioidaan myös omaishoidon tuen lakisääteisten vapaiden järjestäminen.

Omaishoitajien lakisääteiseen vapaaseen käytettävän palvelusetelin arvon tarkistuksen myötä palveluseteli tulee vuodesta 2025 alkaen vastaamaan paremmin myös iltaisin ja viikonloppuisin toteutettavaan tilapäishoidon tarpeeseen.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on ryhtynyt suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin. Palvelusetelin arvoa on tarkistettu suosituksen mukaisesti ja uusi arvo tulee voimaan 1.1.2025.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (JulKL 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Toimenpiteen vaikutukset ovat positiivisia, koska palvelusetelin tarkistettu arvo vastaa paremmin myös ilta- ja viikonloppuhintojen kustannuksia. Vaikutukset tulevat näkymään vuonna 2025 alkaen.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- **Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden tulee kehittää omaishoidon palveluseteliä siten, että sitä voidaan käyttää eri palveluihin nykyistä monipuolisemmin omaishoitajien tarpeen mukaisesti.**

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 29.11.2024

Toimiala on arvioinut siivoussetelin käyttöönottoa. Tällä hetkellä ei kuitenkaan edistetä vaihtoehtoisten lakisääteisten vapaiden toteuttamistapojen käyttöönottoa olemassa olevien toteuttamisvaihtoehtojen rinnalle, vaan keskitytään kehittämään niitä toteuttamistapoja, joilla tosiasiallisesti varmistetaan omaishoitajien vapaapäivien toteutuminen.

Omaishoitajan lakisääteiset vapaat voidaan toteuttaa sijaisomaishoitajan avulla, kotiin tuotavana palveluna tai kodin ulkopuolella toteutettavana lyhytaikaisena huolenpitona. Tietoa vapaiden pitämisen käytänteistä ja vaihtoehtoista annetaan omaishoitajille tapaamisten ja omaishoitajien valmennusten yhteydessä. Tietoa on saatavilla myös omaishoidon tukea käsittelevillä hel.fi-verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😞

Suosituksen mukaiseen toimenpiteeseen ei ole ryhdytty. Siivoussetelin käyttöönotto on ollut harkinnassa mutta toimiala on päättänyt keskittää voimavaransa lyhytaikais-hoidon aikaisten vapaapäivien toteutumiseen sijaisomaishoitajan avulla, kotiin tuotavana palveluna tai kodin ulkopuolella toteutettavana huolenpitona.

Toimenpiteiden vaikutukset 😞

Koska suosituksen mukaiseen toimenpiteeseen ei ole ryhdytty, ei ole myöskään vaikutuksia.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden tulee hyödyntää kokemusasiantuntijoiden osaamista omaishoitajien palvelujen kehittämisessä.***

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 29.11.2024

Kokemusasiantuntijan osallistumisesta omaishoitajien valmennukseen saatiin osallistujilta positiivista palautetta. Suunnitteilla on myös lapsien omaishoitajille kohdennettu info, joka toteutetaan järjestöyhteistyönä ja mahdollisuuksien mukaan myös kokemusasiantuntijuutta hyödyntäen.

Vammaispalvelut ovat pitäneet järjestöjen kanssa työpajan yhteistyön lisäämiseksi ja tavoitteena on lisätä vammaispalvelujen ja järjestöjen sekä kokemusasiantuntijoiden yhteistyötä enenevässä määrin.

Yhteistyö järjestöjen edustajien ja kokemusasiantuntijoiden kanssa on lisääntynyt omaishoidon tuessa hieman, mutta sitä pyritään vielä lisäämään tulevina vuosina.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Suosituksen mukaiseen toimenpiteeseen on ryhdytty. Omaishoidon kokemusasiantuntijoiden osaamisen hyödyntämistä on laajennettu. Järjestöyhteistyö lapsien omaishoitajien kanssa ja siinä yhteydessä kokemusasiantuntijan hyödyntäminen ovat suunnitteilla.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Omaishoidon kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen on lisännyt yhteistyötä järjestöjen edustajien kanssa. Jatkossa yhteistyötä pyritään edelleen lisäämään tulevina vuosina.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden tulee varmistaa, että omaishoidon tukea koskeva tieto on helposti löydettävissä perhe- ja sosiaalipalveluiden verkkosivuilta selkokielisenä.***

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 29.11.2024

Perhe- ja sosiaalipalvelujen ulkoiset verkkosivut on uudistettu vuoden 2022 ja 2023 aikana. Omaishoidon tukea koskeva tieto löytyy vammaispalveluja käsittelevältä si-

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

vustolta, jonne pääsee sekä hel.fi-sivuston etusivulta että sosiaali- ja terveystietopalvelujen etusivulta. Verkkosivuille on koottu omaishoidon tuen palvelut ja tarvittavat lomakkeet. Lisäksi muun muassa omaishoidon tuen työntekijöiden yhteystietojen löydettävyyttä on parannettu.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen omaishoidon tuessa on käynnissä asiakkaille suunnatun oppaan laatiminen, jonka tarkoituksena on helpottaa omaishoidon tuen asiakasperheiden tiedon saantia. Opas tullaan liittämään omaishoidon tuen verkkosivuille.

Tieto omaishoidon tuen verkkosivuilla on esteettömästi saatavilla ja palvelut on esiteltty asiakaslähtöisesti organisaatiolähtöisyyden sijaan. Sivuilta ohjataan myös järjestöjen tarjoaman lisätiedon pariin.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Suosituksen mukaiseen toimenpiteeseen on ryhdytty. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ulkoiset verkkosivut uudistettiin vuosien 2022 ja 2023 välisenä aikana. Verkkosivuille on koottu omaishoidon tuen palvelut ja tarvittavat lomakkeet.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toimenpiteen vaikutukset ovat olleet myönteisiä. Omaishoidon tukea koskeva tieto on nykyään helpommin saatavilla. Omaishoidon tuen palveluista laadittu opas on liitetty verkkosivuille.

Johtopäätökset: Omaishoitajien jaksamista tukevat palvelut perhe- ja sosiaalipalveluissa

Perhe- ja sosiaalipalveluiden omaishoidon tuen palveluita on kehitetty suositusten suuntaan lukuun ottamatta yhtä suositusta. Tilapäishoitopaikkojen määrää on lisätty ja jono lyhytaikaiseen hoitoon on selvästi lyhentynyt. Lyhytaikaishoitopaikkoja on lisätty ruotsinkieliseen asumisyksikköön ja keskitetty uuteen Lastentaloon. Kilpailutettua lyhytaikaishoitoa ja yksiköiden määrät tulevat kasvamaan vuonna 2025.

Tilapäishoidon laadun parantamiseksi on kiinnitetty huomiota hyvään johtamiseen, koulutukseen ja optimaalisiin tilaratkaisuihin. Palvelusetelin arvo on tarkistettu ja uusi setelin arvo tulee voimaan 1.1.2025. Vaihtoehtoisia tapoja käyttää palveluseteliä ei ole kehitetty. Toimiala on kuitenkin arvioinut siivoussetelin käyttöönottoa, mutta tällä hetkellä sitä ei edistetä.

Toimiala keskittyy kehittämään sellaisia toimintatapoja, joilla varmistetaan omaishoitajien vapaapäivien toteutuminen. Kokemusasiantuntijoiden osallistumista on lisätty. Järjestöjen ja vammaispalveluiden yhteisiin työpajoihin on kutsuttu mukaan koke-

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (JulKL 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

musasiantuntijoita. Yhteistyön kehittäminen jatkuu edelleen. Perhe- ja sosiaalipalveluiden verkkosivut uudistettiin vuosien 2022 ja 2023 aikana. Uudistuksen tavoitteena oli muun muassa yhteystietojen löydettävyyden parantaminen. Omaishoidon tuessa laaditaan parhaillaan asiakkaille opasta palveluista. Opas liitetään omaishoidon verkkosivuille.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkisen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (JulKL 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

2.7 Vuoden 2020 suositusten vaikuttavuuden arviointi

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus

- ***Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan terveys- ja päihdepalveluissa tulee edelleen jatkaa terveysasemille hoitoon pääsyn parantamista.***

Hoitoon pääsyä Helsingin terveysasemilla on mitattu T3-luvuilla. T3-luku kertoo, kuinka pitkään terveysasemalla työskentelevän lääkärin kolmatta vapaata aikaa joutuu odottamaan.²⁰ Kaikkien terveysasemien kuukausittaisen T3-luvun keskiarvo on vaihdellut välillä 27–39 vuosina 2022–2024. Kuukausittaista vaihtelua on paljon: sekä suurin että pienin T3-luku ajoittuvat vuodelle 2024. Kaikkien terveysasemien T3-lukujen vuosittaisissa keskiarvoissa ei ole havaittavissa merkittävää kehitystä vuosina 2022–2024. Terveysasemien väliset erot ovat kaventuneet vuodesta 2022.²¹

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvitys 18.12.2024

Terveysasemilla on toteutettu projekti, jossa toimintoja uudistettiin ja yhtenäistettiin. Projektissa tuotettu tiimityömalli on otettu soveltuvien osien käyttöön kaikilla terveysasemilla. Vuonna 2024 on myös otettu käyttöön järjestelmä, joka ohjaa asiakaspuhelut puhelinnumeron perusteella potilaan omaan tiimiin ammattilaisen poimittavaksi. Järjestely vähentää häiriökysyntää sekä vahvistaa hoidon saavutettavuutta ja jatkuvuutta.

Terveysasemilla on sujuvoitettu työnjakoa ja kehitetty sähköisiä palveluja, esimerkiksi valtakunnallista sosiaali- ja terveydenhuollon verkkopalvelua Omaolo ja Chatbot-palvelua. Pitkäaikaissairauksien ennaltaehkäisyä ja seuranta on kehitetty digitaalisten mallien avulla. Moniammatillisen koordinaation ja tiimityön kehittämistä jatketaan Kestävän kasvun hankkeen osahankkeiden kautta vuonna 2025. Hankkeessa sujuvoitetaan asiakkaiden hoito- ja palvelupolkuja sekä kehitetään ennalta ehkäiseviä ja digitaalisia palveluja.²² Moniammatillisuudella pyritään myös varmistamaan ammattilaisten tehokas työajan käyttö kunkin ammattilaisen osaaminen huomioiden.

²⁰ Luku ilmaisee kolmansien ajanvarauskalentereissa varattavissa olevien kiireettömien vastaanottoaikojen mediaanin. <https://thl.fi/aiheet/sote-palvelujen-johdaminen/kehittyva-palvelujarjestelma/palvelujen-saatavuus-ja-jatkuvuus/kiireettomien-vastaanottoaikojen-mittaaminen-t3-luvun-avulla>. Luettu 20.12.2024; T3-luvun mittaamisesta Helsingissä <https://www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/asiakkaan-tiedot-ja-oikeudet/odotus-ajat-ja-asiakaskokemus>. Luettu AK 15.11.2022.

²¹ Sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan toiminnasuunnittelijalta arviointiaiheeseen Palvelusetelit terveydenhuollossa sähköpostitse saadut tiedot 13.9.2024 ja 17.12.2024 sekä tässä arvioinnissa tehty tulkinnot.

²² Lisätietoa Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan Kestävän kasvun hankkeesta <https://www.hel.fi/fi/paatoksenteko-ja-hallinto/kestavan-kasvun-hanke-helsingissa>. Luettu 20.12.2024.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Hoidon pirstaloitumisen estämiseksi terveysasemat kohdentavat palveluja segmenttimalla asiakkaita palvelutarpeiden mukaisesti.

Palvelutarpeen arvioinnin tueksi on otettu käyttöön kiireellisen hoidon perusteiden verkkokirjasto²³ hoidonperusteet.fi ja Älykäs Hoidon Tarpeen Arvio -ohjelmisto ISBAR-raportointimenetelmän²⁴ rinnalle. Älykäs Hoidon Tarpeen Arvio on lääkintälaitte, joka pohjautuu näyttöön perustuvaan tietoon, noudattaa kansallisen hoidon kiireellisyyskriteeristöä ja tuottaa näihin perustuen yhteenvedon.²⁵ Palvelutarpeen arvioinnin sähköiset työkalut systematisoivat ja yhdenmukaistavat hoidon tarpeen arviointia.

Toimenpiteiden vaikutukset hoitoon pääsyyn tulevat näkyviin pitkällä aikavälillä ja osa toimenpiteistä on vielä kesken. Hoitoon pääsyn määrittämisestä on tullut haastavaa uuden hoitotakuulainsäätönnön ja tiimimallin käyttöönoton myötä. Tavoitteiden toteutumista seurataan ensisijaisesti Terveystieteen ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) raportilta ”Perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn 14 vuorokauden enimmäisajan toteutuminen”, jonka tiedot eivät olleet sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan selvityksen mukaan luotettavia Helsingin osalta joulukuussa 2024. Terveysasemien erot hoitoon pääsyssä ovat kaventuneet, mutta eivät vielä riittävästi. Uusien toimintamallien juurtuminen vaatii myös henkilöstöltä työkaluturin muutosta. Tämä on huomioitu vuodelle 2025 tehdyssä osaamisen kehittämisen suunnitelmassa. Siinä on yhtenä pääpainona palveluketjuihin liittyvän ammatillisen osaamisen kehittäminen.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Sosiaali- terveys- ja pelastustoimiala on toteuttanut useita tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisia toimenpiteitä hoitoon pääsyn parantamiseksi terveysasemilla.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Terveysasemien väliset erot hoitoon pääsyssä ovat kaventuneet. Muuten vaikutuksia ei ole vielä havaittavissa, koska toimenpiteet ovat kesken ja vaikutukset tulevat viiveellä. Hoitoon pääsyn mittarien määrittämisessä ja luotettavuudessa on ongelmia, joten vaikutuksista on vaikea saada tietoa.

Johtopäätökset: Suositusten vaikuttavuuden arviointi

Vaikka sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on toteuttanut useita tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisia toimenpiteitä vuosina 2022–2024, kiireettömään hoitoon pääsy ei ole vielä parantunut.

²³ Kuvaus hoidonperusteet.fi saatu lähteestä hoidonperusteet.fi. Luettu 20.12.2024

²⁴ ISBAR on potilasturvallisuutta edistävä raportointimenetelmä, jossa tunnistetaan, järjestetään ja kirjataan potilasta koskeva tieto (henkilötiedot, taustatiedot, nykytila, toimintasuositus) niin, että sitä voidaan käyttää kaikissa terveydenhuollon ympäristöissä eri ammattiryhmien kesken. Lääketieteen sanasto, Terveyskirjasto. Kustannus Oy Duodecim 2024. Saatavana <https://www.terveyskirjasto.fi/ltt04184>. Luettu 20.12.2024.

²⁵ Hallintojohtaja, sosiaali- terveys- ja pelastustoimiala 2.5.2024 § 14.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (JulKL 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

3 YHTEENVETO SUOSITUSTEN VAIKUTTAVUUDESTA

Taulukoissa 3–4 esitetään yhteenveto arvioinnin tuloksista.

Taulukossa 3 on kuvattu arvioinnin tulokset kriteereittäin sekä toimenpiteisiin ryhtymisen että toimenpiteiden vaikutusten osalta. Suosituksia oli 32, ja kahta lukuun ottamatta kaikkiin suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty. Suosituksista 25 (78 %) oli toteutettu ja viidessä (16 %) tapauksessa suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin oli ryhdytty vähintäänkin osittain.

Tehtyjen toimenpiteiden vaikutukset ovat olleet myönteisiä 18 tapauksessa, eli reilusti yli puolella (56 %) suosituksista. Yhdessätoista suosituksessa (34 %) tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia ei ollut vielä havaittavissa. Kahdessa suosituksessa vaikutuksia ei ollut koska toimenpiteeseen ei ollut ryhdytty, ja yhden suosituksen toimenpiteiden vaikutuksia ei ollut mahdollista arvioida.

Taulukko 3. Yhteenveto suositusten vaikuttavuudesta toimenpiteisiin ryhtymisen ja toimenpiteiden vaikutusten osalta (N=32 suositusta)

Toimenpiteiden arvioinnissa käytetty kriteeri	Toimenpiteisiin ryhtyminen	Vaikutusten arvioinnissa käytetty kriteeri	Toimenpiteiden vaikutukset
😊 Kaikkiin suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty	25 suositusta (78 %)	😊 Vaikutukset ovat olleet myönteisiä	18 suositusta (56 %)
😐 Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty osittain.	5 suositusta (16 %)	😐 Vaikutuksia ei ole vielä havaittavissa.	11 suositusta (34 %)
😞 Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.	2 suositus (6 %)	😞 Vaikutuksia ei ole voinut olla, koska toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.	2 suositus (6 %)
⊖ Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista arvioimista.	0 suositusta (0 %)	⊖ Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista vaikutusten arvioimista.	1 suositus (3 %)

Taulukko 4 tarkentaa yleiskuvaa arviointiaiheittain. Kutakin suositusta vastaavat luvuissa 2.1–2.3 esitetyt arviot. Arviointiaiheittain keskiarvo ja keskiarvo yhteensä on laskettu pisteyttämällä hymynaamat seuraavasti: 😊=5, 😐=3, ja 😞=1.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Taulukko 4. Yhteenveto suositusten toteutumisesta ja vaikuttavuudesta arviointiaiheittain (N=32 suositusta)

Arviointiaihe	Toimenpiteet	Vaikutukset
Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima seniorikeskuksissa		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee varmistaa, että lakisääteinen henkilöstömitoitus toteutuu kaupungin kaikissa seniorikeskusten yksiköissä ja osastoissa.	☹️	☹️
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee kehittää seniorikeskusten sijaisjärjestelyitä.	😊	😊
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee jatkaa toimenpiteitä työhyvinvoinnin sekä pito- ja vetovoiman parantamiseksi seniorikeskuksissa.	😊	😊
Kaupunginkanslian tulee selvittää, ovatko Helsingin kaupungin tarjoamat henkilöstöedut kilpailukykyisiä hyvinvointialueisiin ja muihin seniorikeskusten kanssa työvoimasta kilpaileviin työnantajiin verrattuna.	☹️	😊
Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima varhaiskasvatuksessa		
Kaupunginkanslian ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa palkkakehitysohjelman toteuttamista työvoimapulasta kärsivissä ammattiryhmissä.	😊	😊
Kaupunginkanslian ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee tehostaa edunvalvontaa valtion suuntaan varhaiskasvatusalan riittävien opiskelupaikkojen turvaamiseksi.	😊	😊
Kaupunginkanslian ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee tehostaa edunvalvontaa valtion suuntaan varhaiskasvatusalan riittävien opiskelupaikkojen turvaamiseksi.	😊	😊
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee ottaa varhaiskasvatuksessa entistä paremmin huomioon henkilöstön näkemykset päätettäessä siitä, mitä työoloja parantavia toimenpiteitä työyhteisötasolla tehdään.	😊	😊
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että varhaiskasvatuksessa voidaan keskittyä perustyöhön.	😊	😊
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa henkilöstöraportoinnin riittävyys ja oikeellisuus.	😊	☹️
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee selvittää, voisiko Helsingin lisän palauttaminen joiltakin osin helpottaa vaikeaa henkilöstötilannetta.	☹️	☹️

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (JulKL 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Kaupunginkanslian tulee selvittää, ovatko Helsingin kaupungin tarjoamat henkilöstöedut kilpailukykyisiä naapurikaupunkeihin verrattuna.		
Toisen asteen opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan opiskeluhoillon kanssa laatia mahdollisimman pian valmiiksi nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketju ja hoidon porrastus yhteistyössä kaikkien nuorten mielen hyvinvoinnista vastaavien tahojen kanssa. Porrastuksen yhteydessä tulee määritellä selkeästi, miten mielenterveysasiakkaat etenevät hoitoketjussa, sekä palvelujen vastuutahot.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan opiskeluhoillon kanssa varmistaa, että nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketju, hoidon porrastus ja ohjeistus tehdään tutuiksi sekä henkilöstölle että asiakkaille.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan opiskeluhoillon kanssa varmistaa, että keskivaikeasta mielenterveysongelmasta kärsivät nuoret pääsevät Nuorisoeseman palveluihin ennen kuin nuoren ongelmat pahenevat.		
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhteistyössä parantaa opiskeluhoillon psykologipalvelujen saatavuutta ja psykologien pysyvyyttä.		
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa tulee tukea hyvinvointikahviloiden järjestämistä siten, että niiden toiminta vakiintuu kaikissa lukioissa ja Stadin AO:n toimipisteissä.		
Aikuisten pääsy varhaisen vaiheen mielenterveyspalveluihin		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee laatia mahdollisimman pian valmiiksi aikuisten mielenterveysasiakkaiden hoidon porrastus yhteistyössä kaikkien aikuisten mielenterveydestä vastaavien tahojen kanssa. Porrastuksen yhteydessä tulee määritellä selkeästi, miten mielenterveysasiakkaat etenevät hoitoketjussa, sekä palvelujen vastuutahot.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee ottaa hoidon porrastuksen kuvaus käyttöön sekä kaupungin sisäisessä asiakasohjauksessa että palveluista tiedottamisessa asiakkaille.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee antaa lyhytpsykoterapian palvelusetelihakemuksia laativille riittävä ohjeistus ja koulutus, jotta palvelusetelien käsittelyprosessi ei hidastuisi hakemuksissa olevien puutteiden vuoksi.		

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee varmistaa, että perusterveydenhuollon mielenterveyspalveluissa saadaan riittävä konsultaatiotuki kaupungin psykiatrian konsultaatiotyöryhmiltä.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee varmistaa, että vakavasti oireilevat mielenterveyspotilaat saavat tarpeensa mukaisen hoidon joko lisäämällä perusterveydenhuoltoon asiantuntemusta ja resursseja hoitaa heitä tai löyhentämällä erikoissairaanhoidon lähetekriteereitä.		
Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut lapsiperheiden tukena		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee vahvistaa hoidon jatkuvuutta tukevia käytäntöjä äitiys- ja lastenneuvoloissa.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee parantaa perheiden pääsyä muihin tarvitsemiinsa palveluihin, kuten päihde- ja mielen-terveyspalveluihin, perheneuvolan palveluihin ja sosiaaliohjaukseen.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee vahvistaa perhekeskuksissa eri sosiaali- ja terveyspalveluiden välistä moniammatillista yhteistyötä ja tiedonkulkua perheiden tukemisessa.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee kehittää perhekeskusten toimitiloja palvelemaan paremmin neuvolatyön tekemistä.		
Omaishoitajien jaksamista tukevat palvelut perhe- ja sosiaalipalveluissa		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden tulee lisätä omaishoidon tilapäishoitopaikkojen määrää ja parantaa tilapäishoidon laatua siten, että hoito vastaa asiakasryhmien tarpeita.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden tulee tarkistaa omaishoitajien lakisääteiseen vapaaseen käytettävän palvelusetelin arvoa siten, että se riittää paremmin myös iltaisin ja viikonloppuisin annettavaan tilapäishoittoon.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden tulee kehittää omaishoidon palveluseteliä siten, että sitä voidaan käyttää eri palveluihin nykyistä monipuolisemmin omaishoitajien tarpeen mukaisesti.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden tulee hyödyntää kokemusasiantuntijoiden osaamista omaishoitajien palvelujen kehittämisessä.		
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden tulee varmistaa, että omaishoidon tukea koskeva tieto on helposti löydettävissä perhe- ja sosiaalipalveluiden verkkosivuilta selkokielenä.		
Suosittelun vaikuttavuus		

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan terveys- ja päihdepalveluissa tulee edelleen jatkaa terveysasemille hoitoon pääsyn parantamista.		
Tulos yhteensä	4,4	4,1

Kaikista suosituksista laskettu kokonaiskeskiarvo toimenpiteisiin ryhtymisen osalta oli 4,4 ja vaikutusten osalta 4,1. Keskiarvoon ei vaikuttanut se, jos vaikutuksia ei voitu arvioida.

Henkilöstön työhyvinvointia sekä pito- ja vetovoimaa on edistetty niin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työvoimapulasta kärsivissä ammattiryhmissä kuin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan seniorikeskuksissa. Toisen asteen opiskelijoiden hyvinvointia on edistetty kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yhteistyöllä.

Samoin on edistetty aikuisten pääsyä varhaisen vaiheen mielenterveyspalveluihin. Äitiys- ja lastenneuvolapalveluiden suosituksia on edistetty, mutta tilojen varaamiseen tai työsuunnitteluun ei ole vielä tehty parannuksia. Perhe- ja sosiaalipalveluiden omaishoidon tuen palveluita on kehitetty suositusten mukaisesti. Sen sijaan suositusta palvelusetelien vaihtoehtoisten tapoja käyttämisessä ei ole edistetty.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

4 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksessa käsiteltiin seitsemää arviointiaihetta, jotka kuuluivat 2. toimikunnan toimialaan. Lisäksi suositusten vaikuttavuuden arvioinnissa annettiin suositus hoitoon pääsyn parantamiseksi. Tässä muistiossa tarkastellaan 32 näistä arvioinneista tehtyä suositusta, niistä tehtyjä toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta.

Arvioinnin pääkysymyksenä oli, mitä vaikutuksia tarkastuslautakunnan esittämillä suosituksilla on ollut. Arvioinnin perusteella voidaan todeta, että vuoden 2022 suosituksista neljä viidestä (78 %) on toteutunut. Muidenkin suositusten mukaisiin toimenpiteisiin oli ryhdytty kahta suositusta lukuun ottamatta. Siten on esimerkiksi edistetty henkilöstön saatavuutta ja toisen asteen opiskelijoiden tukea oppilaitoksissa ja psykologipalvelujen saatavuutta sekä myös aikuisten pääsyä varhaisen vaiheen mielen-terveyspalveluihin.

Vuoden 2022 arviointikertomuksen suositusten positiivisia vaikutuksia raportoitiin reilusti yli puolella (56 %) suosituksista. Yhdessätoista suosituksessa (34 %) tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia ei ollut vielä havaittavissa. Hyviä vaikutuksia saatiin esimerkiksi henkilöstön työhyvinvoinnin sekä veto- ja pitovoiman kehittämisen myötä. Samalla kaupungin henkilöstöetuja on parannettu. Työvoimapulasta kärsivien alojen henkilöstön palkkakehitystä edistettiin ja saatiin pätevää työvoimaa. Samalla tehtiin menestyksellisesti edunvalvontatyötä varhaiskasvatuksen koulutuspaikkojen lisäämiseksi. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on pyrkinyt vähentämään hoitoon pääsyn vaihtelua eri terveysasemien välillä, toimenpiteitä jatketaan edelleen.

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

LÄHTEET**Tiedusteluihin vastaajat aiheittain**

Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima seniorikeskuksissa

- Seniorikeskusten johtaja, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut, seniorikeskukset, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 25.11.2024
- Johtava asiantuntija, vastuullinen työnantaja -yksikkö, henkilöstöosasto, kaupunginkanslia 2.12.2024

Henkilöstön työhyvinvointi sekä pito- ja vetovoima varhaiskasvatuksessa

- Päällikkö, vaikuttava palkitseminen -yksikkö, henkilöstöosasto, kaupunginkanslia 29.11.2024
- Yhteysjohtaja, strategiaosasto, kaupunginkanslia 3.12.2024
- Johtava asiantuntija, vastuullinen työnantaja -yksikkö, henkilöstöosasto, kaupunginkanslia 2.12.2024
- Seniori HR-partneri, henkilöstöpalvelut, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 10.12.2024
- Seniori HR-partneri, henkilöstöpalvelut ja erityissuunnittelija, varhaiskasvatus ja esiopetus, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 10.12.2024
- Seniori HR-partnerit (2 henkilöä), henkilöstöpalvelut, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 28.11.2024 ja 10.12.2024
- Seniori HR-partneri, HR-asiantuntija ja johtava HR-asiantuntija henkilöstöpalvelut, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 10.12.2024
- Erityissuunnittelija, varhaiskasvatus ja esiopetus, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 14.11.2024
- Erityissuunnittelijat (2 henkilöä), varhaiskasvatus ja esiopetus, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 19.12.2024

Toisen asteen opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen

- Opiskelijoiden hyvinvointipäällikkö, lukio- ja ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 2.12.2024
- Erityissuunnittelija, lukio- ja ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 2.12.2024

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

- Nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 16.12.2024
- Aikuissosiaalityön päällikkö, nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 16.12.2024
- Ensilinjan palvelujen päällikkö, Psykiatria, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 30.12.2024
- Päihdepalvelujen päällikkö, Asumis-, kriisi- ja päihdepalvelut, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 30.12.2024

Aikuisten pääsy varhaisen vaiheen mielenterveyspalveluihin

- Ensilinjan palvelujen osastonhoitaja (mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajat terveysasemilla) sähköposti 10.1.2025
- Päällikkö ja projektiasiantuntija, ensilinjan palvelut, psykiatria, terveys- ja päihdepalvelut, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 25.11.2024

Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut lapsiperheiden tukena

- Projektipäällikkö, äitiys- ja lastenneuvolan päällikkö ja perhepalvelujen johtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 10.1.2025
- Projektipäällikkö, äitiys- ja lastenneuvolan päällikkö ja perhepalvelujen johtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 13.12.2024

Omaishoitajien jaksamista tukevat palvelut perhe- ja sosiaalipalveluissa

- Vammaispalvelujen johtaja (va.), vammaispalvelut, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 29.11.2024 ja sähköposti 15.1.2025
- Ostopalvelupäällikkö, vammaispalvelut, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 29.11.2024 ja sähköposti 15.1.2025
- Vammaisten sosiaalityön päällikkö, vammaispalvelut, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 29.11.2024
- Vammaisten sosiaalityön päällikkö (vs.), vammaispalvelut, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 29.11.2024
- Toiminnansuunnittelija, talouden, strategian ja toiminnan suunnittelu, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 29.11.2024 ja sähköposti 15.1.2025

Suosittelusten vaikuttavuuden arviointi

ARVIOINTIMUISTIO 31.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2022 (JulKL 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan terveysasemat ja sisätautien poliklinikka - palvelu 18.12.2024